

בעזה"י

קונטרס
כדת של תורה
אודות תיקון הניקור

ח"א

פסק שיצא ממרן הגאון הצדיק
מוח"ד רבי **רפאל כלום** שליט"א
גאב"ד קאשוי יצ"ו

נדפס פה ברוקלין יע"א
אדר ה'תשמ"ג

• • • • •

הוצאה חמישית
פה עיה"ק ירושלים חובב"א

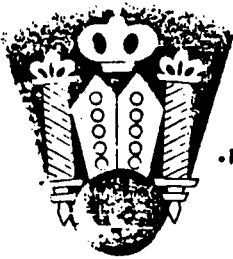
התאחדות הרבנים דארצות הברית וקנדה

CENTRAL RABBINICAL CONGRESS OF THE U.S.A. AND CANADA

85 Division Avenue

Brooklyn, N. Y. 11211

384-6765



יום ג' לסדר קרה, א' תמוז שנת תשמ"ב לפ"ק.

ישיבה שני' אודות יניקורי

אחרי משא ומתן ודיונים, הוחלט להציע כדלהלן:

א. לחודיע לרבנים המכשירים ולחזמיר לכל העוסקים במלאכת ניקור, שיש חזנה רבה¹ בניקור חכבו שיש בו² חשש חלב הכליות.

וכמו כן יש חסרון ידיעה בניקור חיותה הנקרא ידקע טענדעליין³ שיש חתיכת חלב סרוך בו³ וקרומים מב' חצורים⁴ וגם החלב שתחת הקרום.

המסתמשים עם הסחול ידעו שצריך ניקור היטב.⁵

ב. אודות חבשר שאשר צלע י"ב. חיות שברוב קהלות ובטילו במדינת אונגארן לא נטלו בשר זה⁶ לכן צריכים לכה"ס איזה⁷ השגחה שניקרו חבשר הזה היטב.

ג. כשר שתחת הצלעות מקום הקרום הלבן העב, חיות ולפי⁸ הרבה שיטת פוסקים ראשונים ואחרונים יש בו חשש חלב גסור, ע"כ נכון לנקר כל החלב שתחת הקרומים.

ד.ב.

ביק פדמו"ר הגאון הצדיק שליט"א של התאחדות, החליט לתקן כל האסור לעיל, כהמשליו שלחם.

1. הדאית בעל דין.
 2. לא חשש רק לפעמים נמצא שם חלב הכליות ממש שהוא דא"י לכ"ע.
 3. חלב דאדייתא לכ"ע.
 4. לצד הבני מעיים הוא אסור לכ"ע בלי חולק.
 5. יש בו חלב דאדייתא.
 6. וא"כ למה משתמשים בו כאן.
 7. מה הכונה "כאיזה" השגחה? ובאיזה השגחה היאך מתירים להשתמש בו גם אלו שבאים מאותן "דוכ המקומות" שלא השתמשו בו, ועוד קושיות ע"ז עי' בח"כ ענין י"א.
 8. מעלימים שיש שם בין הקדמים גם חלב שאסור לכ"ע בלי מחלוקת (עי' ח"כ בי"ב ענינים) וע"ע לקמן פרק א' (אות ס"ח).
- (עמק הבכה)



הוראה ואזהרה לאפרושי מאיסורא ממרן גאב"ד קאשוי שליט"א

RABBI RAFAEL BLUM

165 HAINES ROAD #2

BEDFORD HILLS, N. Y. 10507

(914) 666-6800

רפאל בלום

ראב"ד דק"ק קאשוי יע"א

בעדפארד הילס, ניו יארק יע"א

ב"ה, יום י"ג מדות של רחמים תשמ"ג לפ"ק פ' האזינו

שלו וברכה לכבוד כל תלמידי החביבים העיי
אחדש"ה אודות שנשאלתי כמה פעמים, מענין בשר בהמה שיש
מערערים, שאין החלב מנוקד כראוי.
הנה כפי שראיתי בעצמי, בשבוע זו, במעמד מנקרים מומחים,
נתברר כי בעו"ה, שהבשר שקנו בשבועות אלו, מחנויות המוחזקים
להיות טובים ומהודרים, אינם מנוקרים כראוי, שנשאר עליהם חלב
דאורייתא, וגם מחלק האחוריים הי' שם עם החלב שלהם, בדברים
שאינו תלוי במנהג או מחלוקת כלל ואסור מן התורה לכו"ע. על כן
אבקש שלא לאכול שום בשר בהמה, כלל וכלל לא, עד שיתוקן הכל
בשלימות בע"ה, עפ"י דתוה"ק.
ה' הטוב ישלח לנו ברכונו להוושע בגמח"ט בתוכ"י ושנת גאולה
וישועה א"ס.

ולראי' בעה"ח

חק' רפאל בלום

כדת של תורה

ד

RABBI RAFAEL BLUM

165 HAINES ROAD #2

BEDFORD HILLS, N. Y. 10507

(914) 666-6800

רפאל בלום

ראב"ד ר"ק קאשוו יע"א

בעדמארד הילס, ניו יארק יע"א

ב"ה

ב"ה יום י"ג מנחם אל חמס חללתי ל' האצני

אלו וברוך לרבאז כל חמדיי בחי' י"ב יע"א

א תפלה אצט לטאט נהר כחמס, אצטן של זכרה
ל' מעדויה, ל'אן ד'ה'ל' מנוח כחמס,

ה' ע' ל'אצט בעל'ל, ק'ב'וד י', ק'מ'וד מנוח
מ'מ'וד, נ'ג'וד כ' ח'ה, ל'ה'ל' ל'ן ל'ל'וד מ'א.

מ'מ'וד ד'מ'וד ל'ה'וד ס'ודים מ'מ'ודים, א'נ' מ'מ'ודים
כ'מ'וד, ל'מ'וד ס'ודים ח'ל' ד'א'וד י'ע, י'ג' מ'מ'וד ד'מ'ודים

ה' ל' מ'מ'וד ל'מ'וד, כ'ז'ודים ל'מ'וד ח'ל' מ'מ'וד או
מ'מ'וד, ל'א' ו'א'וד מ'ן ד'מ'וד ל'מ'וד. ל' מ'א'ל' ל'א'

ל'מ'וד ל'מ'וד ל'מ'וד, ל'א' ו'א' ל'מ'וד ל'מ'וד ל'מ'וד
כ'ל'מ'וד כ'ל'מ'וד, ע'ל' ד'מ'וד.

ה' ל'מ'וד ל'מ'וד ל'מ'וד, ל'מ'וד ל'מ'וד ל'מ'וד

ל'מ'וד ל'מ'וד ל'מ'וד, ל'מ'וד ל'מ'וד ל'מ'וד

RABBI RAFAEL BLUM

165 HAINES ROAD #2

BEDFORD HILLS, N. Y. 10507

(914) 666-6800

רפאל בלום

ראב"ד דק"ק קאשו יע"א

כעדפארד היללס, ניו יארק יע"א

ב"ה. יום ה', בין עשור לחמשה עשר לש' שם יזבחו זבחי צדק תשמ"ג

אחדשח"ט ההכרח יאלצני לבא בכתובים אף בימים שאין הבלבר יוצא בקולמסו מטירדות מצוה של ימים הקדושים, כי נוגע לדברים העומדים ברומו של עולם. ומטעם זה אבקש סליחה ממעכ"ת על הטריחי אתכם באריכות דברים אשר אך לא למותר הנה.

הנה כל השנים שעל"ט מעת שאני דר באמערקא מנעתי עצמי כמעט כגדר שלא להתערב בפרטי עניני כשרות והכשרים מכמה טעמים, ואף בג' שנים ומחצה שעל"ט באו לאוני שמועות מחרידות ומכאיבות במצב הניקור כל יום מוסיף על חבריו עד שהגיע לכך ע"י סיבות מן השמים שבעש"ת העל"ט הביאו לפני בשר שקנו מחנויות המוחזקים ליותר טובים והראו בעליל לכל רואה כי המכשולות עצומות בהם, גלוי לכל כי בעוה"ר אחב"י החרדים לדבר ה' מדקדקים במצות ונשמרים מכל חשש כל דהו של איסור דרבנן ובפרט במאכלות אסורות, קהילות הקדושות ביותר שנשארו לנו לפליטה, נכשלים ללא יודעים באכילת חלב גמור דאורייתא שאיסורו בכרת רח"ל. מובן שלא יכולתי להתאפק עוד כי יראתי מגודל האחריות של מי שיש בידו למחות וכו' ובפרט בעון נורא כזה ואמרתי לא עת לחשות ותיכף שלחתי מכתב לתלמידי חי"ו שהגיע אצלם ביום ערש"ק שובה שהודעתי להם בקוצר אמרים שיש מכשולות בניקור הבשר ולכן אין לאכול שום בשר בהמה עד שיתקון הדבר על נכון.

בש"ק אחח"צ בא אלי הג' הדיין דסאטמאר שליט"א בשם הגאון הצדיק דסאטמאר שליט"א לשאול אודות המכתב הנ"ל והגדתי לו האמת כאשר הוא כי נוכחתי לדעת שהקצבים מכשילים את הרבים בחלבים אסורים אליבע דכו"ע, ואף בדאורייתא. במוצש"ק ליל עיה"כ קרא הגה"צ דסאטמאר בטעלפאן שהוא דורש ממני שאותם אנשים שהראו לי הבשר יראו גם לו תומ"י בחצי הלילה שיראה בעצמו מה מצאו. מאחר שזה הי' מן הנמנע אמרתי לו שאשתדל למחר לשלוח אליו שלוחים הבקיאים בכל הענין היטב לבאר לו את כל ונוכחת וה' מרוצה בדבר ואמר כי רוצה שיהיו שם גם הרב מאדוארי והרב ממאנטעווידעא שליט"א. אח"כ באותה לילה קרא הרב מאדוארי בשליחות הגה"צ מסאטמאר שליט"א והדבר נקבע למחרת יוחכ"פ שאז יתאספו לדבר כנ"ל.

ומאז עד יוה"כ לא שמעתי בדבר כלום עד למוצאי יוה"כ באו והגידו לי שביוה"כ הכריז הדיין (פ"מ) בביהמ"ד קהל ייטב לב במעמד אלפים שהבשר הנמכר במקולין של קהל ייט"ל בוויילאמסבורג הוא כשר בלי פקפוק. ונשתוממתי על שמועה זו כי באה, מהו פירוש הדברים אחרי שהסכמנו להיאסף ולבאר פתאום מכרזים שהכל טוב והיי בעיני כחידה סתומה. גם הגידו לי מכמה רבנים אחרים שכבר הכריזו בש"ק כ"א לעצמו שהבשר כשר, ובתוכם בקהלת יעקב דפאפא, הרה"ג ר' יחזקאל ראטה והרה"ג מדעבעצין, ואף א' מהם לא קרא אלי לשאול אף שאלה אחת אודות הערעור, והדברים היו מרפסין איגרא אצלי. אמרתי לעצמי אני את נפשי ונפש הנשמעים לי הצלתי השומע ישמע.

שבתי וראיתי כי בכ"ז לא יצאתי יד"ח ומחוייב אני לעשות כל אשר בכחי להציל רבבות מישאל מעוון נורא ויהי זה ראשית דרכי לערוך מכתב זה לכבוד הגה"צ שליט"א אשר בלי ספק חסרון ידיעה ועידי שקר מבלבלי אותם, ואילו ידעו מה שידעתי אני בודאי היו זועקים מרה ברחובות העיר שאסור לכל אשר בשם ישראל יכונה ליגע בבשר בהמה עד שיתוקן. כאשר יבואר, ע"כ באתי בזה להודיע להדר"ג ראשי פרקים: (א) בהשתלשלות הערעורים. (ב) סיבת המשכולות. (ג) המכשולות. (ד) התיקונים הדרושים, כפי ידיעתי וידיעת עסקנים המשתדלים בזה ובקיאם בו היטב. ומובטחני בצדקתם שכאשר ישמעו דברי הנאמרים באמת וצדק כתורה יעשו.

סדר השתלשלות הערעורים והנסיונות לתקן

(א) לפני בערך ג' שנים ומחצה בא לכאן מנקר מומחה הרה"ג ר' מרדכי מלאכי שליט"א, וראה קצת מכשולות והרעיש ע"ז, אף כי שם האיש לא הי' נודע אז כאן, אבל חומר הענין הי' דורש לעיין בו בכובד ראש ולברר הדבר. הברור היחידי שנעשה אז הי' שקראו אסיפה מרבנים, **ואותם המנקרים עצמם שהי' הערעור עליהם הם העידו על עצמם** שכשרים הם ומעשיהם טובים וסמכו עליהם, וקיבלו דעתם שכל הדבר הוא ענין של מנהג מקומות ואנשי מדינותנו נוהג כבימי קדם ואין חיוב לקבל מנהגים חדשים של דרך הניקור בא"י, ועל סמך זה הכריזו ברבים שהכל כשר ויאכלו ענוים וישבעו. (ב) מאז ועד עתה לא פסק הערעור מאנשי א"י שנרעשו לשמע דברי הרה"ג מלאכי כשחזר לשם. עיקר המעוררים הם חברי הכולל "הלכה למעשה" שתכליתו לימוד ניקור ומומחיותו ונאמנותו בידיעת ההלכה וחלק המעשה מוסמך והועד מפי הביד"צ מירושלים שליט"א, וכולו מיוסד על מומחים שקיבלו קבלה מפי רבותינו הגאונים המפורסמים מדורות הקודמים שבעצמם ידעו כל דרכי הניקור והלכותיהם על בוריו עוד בהיותם בחו"ל

כהגאון הנורא הגאב"ד בריסק, ר"ש סאלאנט ושאר רבני ודייני הבי"ד דירושלים, ובמשך הזמן באו לעזרתם קצת אנשים מפה.

כל הערעורים והטענות לא מצאו אוזן קשבת בין אותם שבידם לתקן ולא האמינו להם, כי הלא תלוי הכל במנהגים, וכן הי' מפורסם תמיד אצל כל ההמון.

(ג) לפני בערך חצי שנה נתחזקו הערעורים יותר, ורב גדול א' התחיל להשתדל לעיין בדבר, והתחיל קצת לראות מכשולות, ויצא מזה קצת אסיפות רבנים יחידים וקצת בכנופיה, אבל התוצאות למעשה לא היו ולא כלום.

(ד) באמצע הקיץ באו איזה עסקנים והציעו שהתאחה"ר תזמין לכאן שני מנקרים היותר מומחים ומפורסמים בצדקתם ויראתם מא"י והם יבררו ויבארו ואז יראו המצב האמיתי ומה צריך לתקן ויעשו הכל בצינעא מאוד בלי שום פירסום שלא יפגע כבוד רבנים או קהילות קדושות. התשובה להם היתה כי אין להתאחה"ר שום שייכות לכשרות הבשר וע"כ אין רצונם לשלם ההוצאות, רק אם המציעים רוצים יכולים להביא המנקרים על הוצאות של המציעים עצמם, והם הסכימו גם לזה למען זכות הרבים. שוב היתה אסיפה של קצת רבנים והחליטו שאינם מסכימים לזה כלל, אלא התאחה"ר תשלח שלוחים לא"י לברר הבשר'שם.

(ה) במשך כל הזמן הי' הרבה משא ומתן בין העסקנים ומעוררים לרבנים שונים עד שבחודש סיון העלי"ט הביא הרה"ג הנ"ל שעסק בענין החלבים הדבר לאסיפה הידועה של חברי התאחה"ר עם המנקרים, ומאותה אסיפה נתוודע להם במקצת, והחליטו לתקן איזה דברים שראו בהם בעצמם מכשול, ושלחו רשימת הדברים הללו בצינעא למספר קטן של רבנים בלבד בע"פ או בכתב כדי שיצוו לנהוג כן בחנויות שתחת השגחתם, וברשימה זו עכ"פ הודו במקצת. הרשימה עצמה היתה כוללת רק מקצת דברים הצריכים תיקון כפי ששמעו מהמערערים, ואף דברים אלו לא נכתבו כהוגן לפי דעת המומחים, ומלבד זה כמעט שלא נשמע הדבר לכל אותם שהיו צריכים לשמוע, ולא באופן ובדרך המחויב עפ"י התורה (גם יש בשר שנקנה אחר זמן זה שנשאר עליו חלבים שציוו באותה הרשימה להסיר).

(ו) כמה עסקנים ניסו לדבר עם רבנים מכשירים לעוררם על הנעשה, ולא נעשה דבר, מחמת חסרון ידיעה ובקיאיות בדבר. לדוגמא הי' רב אחד נותן הכשר על חנות בקהלה גדולה כשבאו אליו שני אנשים לעוררו על הנעשה בחנותו לא רצה לשמוע רק צעק עליהם ודחם בשתי ידים, ומאז ועד עתה הולך ומפרסם שהכל בסדר. מורה הוראה אחר נותן הכשר על חנות מקהלה גדולה כשעוררו אותו על מכשולות אמר שהוא רוצה לילך ללמוד ניקור בעצמו כדי שיבין, שוב רצה לתקן וחזר בו אחר שדימה בדעתו שא"צ תיקון

קלא דלא פסק ההולך וחזק בערעורים שיש מכשולות עצומות, וכ"ש כשכבר נתגלה קצת דברים לעיניהם.

(א) התשובה ע"ז הוא רשימת הסיבות אשר יבוארו כאן, ונוסף עליהם ביסודם הוא מצב היהדות בכלל היום שדעת בעה"ב דוחקת ולוחצת על הרבנים למשול בהם והרבנים חסרים אוניס לעמוד כנגדם כרצונם האמיתי מפני התראותיהם והגזמותיהם, שקריהם ופיתויהם אשר רבו בכל דבר אשר אין כאן המקום להאריך בו. זהו בדרך כלל. ובפרטות פרשת החלבים יש כמה סיבות ונפרטם בקצרה.

(ב) הרבנים הגאונים כמעט שאין בקיאים בהלכות ניקור ובדרכיו למעשה ובהכרח סומכים על המנקרים שהם הקצבים. (ויש רבנים שזוכרים מעט משנים קדמוניות מה שראו או שמעו, או שלמדו עתה קצת אחר הערעורים, אבל לפי עדות המומחים א"א להיות בקי להבין באופן זה). וכיון שבהכרח סומכים על הקצבים א"כ בידי הקצבים להטות לבבם כרצונם בעדותן וחלקלקות לשונם, ולדאבוננו הצליחו בזה מאוד.

(ג) המנקרים רובם למדו אחד מהשני, ואין יסוד חזק למקור לימודם. וכ"ז בחלק המעשה אבל בחלק ההלכה אינם יודעים כלום, וכל מעשיהם כמעשה קוף בעלמא, ואצלם הוא כחלק מאומנות הקצבות, ובהרבה חניות משתמשים לצורך זה בקלים ורקים ע"ה. פועלים שכירים שהראו להם הפעולות שעליהם לעשות.

והנה ידוע מפי סופרים ומפי מומחים כי ניקור קשה ומסובך יותר משחיטה, ואם בשחיטה צריך: (א) לימוד ההלכה על בוריו. (ב) לימוד למעשה ממומחה מוסמך. (ג) כתב עדות משוחט מומחה שידוע האומנות. (ד) כתב קבלה מרב שידוע איך לנסות — כ"ש וק"ו בניקור שצריך כל אלה.

(ד) מספר המועט מהמנקרים הזקנים שעליהם סומכים על מה שקיבלו בשנים קדמוניות רובא דרובא היו פחותים מבן כ' ולכל היותר כ"ה שנים בתחילת המלחמה, ובימי הזעם הופסקה השחיטה הכשירה לגמרי בהרבה מקומות, ויש שהי' ההפסק להרבה שנים, וידוע ממומחים שאף מומחה ורגיל בניקור אם מפסיק עבודתו לאיזה שנים שוכח לגמרי, וא"כ על מי סומכין בזכירת קבלת ניקור אונגארן.

(ה) באונגארן לא השתמשו כלל בחלק אחוריים אפי' עם ניקור, נמצא שכל מה ששייך לחלק אחוריים אין שייך לזכור כלל מאונגארן כיון שלא השתמשו בו ולא ניקרו אותו (ואם הי' מנקר שעשה כן על דעת עצמו הרי בזה עצמו הי' נפסל מאומנותו).

(ו) מלפנים בכל מקום לא היה לקצב דריסת רגל בחנות אלא בשעה שהי' שם משגיח ממונה מהקהל שהשגיח על הכל. המשגיח לא קיבל משכורתו מאת הקצב, ולא היה תלוי בו כלל והוא היה לו מפתח החנות ורק הוא היה

כדת של תורה

יכול לפתוח החנות, וכאן הכל ביד הקצב או שכירו ועליו סומכים בכל דבר בין בידיעת ההלכה ובין במה שמקיים למעשה ואף כי הרבה הם שומרי תומ"צ באמת מ"מ א"א לסמוך על הקצב בכל כה"ג כי הנסיונות גדולות, בטירחא והפסד ממון הרבה בהשלכת בשר הרבה לאשפה, ובמשך הזמן משגגה יוצא להתרשלות ופשיעה עד למזיד. והקצבים במשך הזמן נעשים מעיזים נגד רבניהם ואינם צייתים אפי' בגלוי במה שמזהירים להם וכ"ש בסתר. לדוגמא, בא' החנויות המהודרים ביותר שאלו את הקצב הממונה על החנות למה מוכרים אצלו סאלאמי כיון שמודה שהוא טריפה מחלבים, אמר אילו לא הי' עתה המהומה הי' מפסיק מלמכור (ובשביל זה מכשיל רבים במזיד, ומה הי' עד המהומה הלא ידע מזה גם לפני כן כפי עדות פיו עצמו). בהרבה חנויות נזהרים עתה כבר מאוד מפני הערעורים שלא למכור חתיכה שלימה שאפשר להכיר חלבו עליו, ובחנות של קהלה גדולה אמר בפירוש הנהלת הקהלה פקד עליו שלא ליתן חתיכה השלימה לשום קונה, ועוד הרבה כאלה.

המכשולות

(א) החתיכות בשר שהביאו לפני נקנו ע"פ עדים נאמנים (ביודעי ומכירי שנאמנים כמאה עדים) מלוקט מבערך **חמש-עשרה חנויות** היותר טובים. מרוב חנויות קנו הרבה מיני חתיכות ויש שכפלו כמ"פ גם חתיכה אחת פעם אחר פעם כדי לברר היטב ומכל החנויות כולם בלי יוצא מן הכלל **לא הי' אף אחד שהי' נקי ממכשולות**. החתיכות שהראו לי לא היו כל מה שקנו שלא הי' פנאי וצורך לראות הכל.

(ב) **חמש-עשרה החנויות הנ"ל** שנמצא החלבים בבשר שלהם, כוללים גם אותם שרוצים לדמות לעצמם ולומר לאחרים שהם נקיים ולא מהם המדובר, אלא שאין רצוני לגלות שמות חנויות ומה הם החתיכות שמצאו בהם וכו', כי אין זה כוונתי, ודרכי מעודי בדרכי שלום ולא לבזות ולהשפיל או להרבות מחלוקת ח"ו ועיי'כ מנעתי מלגלות זה להדיא אף למי ששאל ע"ז, ועיקר מטרתי הוא להודיע, כי **מצב הניקור בכללו באמעריקא** הרוס עד היסוד **וא"א לאכול שום בשר בהמה כלל** עד שיתוקן כראוי.

(ד) כבר נתבאר למעלה שהי' מחתיכות הללו שנקנו בחלב אשר עליהם אחר שכמה מחברי התאחה"ר ציוו בצינעא להסיר אותם החלבים.

(ה) ע"פ המנקרים שהיו שם נעשה רשימה מיי"ב חלבים שנמצאו על אותן החתיכות ואלה הם שמות החלבים:

(א) טריפה קאלנער נמצא מחלק האחוריים עם חלב שעליו.

(ב) קצה הצלע הי"ג.

(ג) קרום היותרת מעט.

- (ד) חלב שתחת קרום היותרת.
 (ה) קצה הקרום העב שעל הכסלים.
 (ו) קרום הדק שהוא הקרמי דכפלי.
 (ז) קצת חלב הכליות על הבשר עב של הטרפש.
 (ח) חלב שעל השפונדר.
 (ט) קרום הדק על הראפלע וחלב שתחתיו.
 (י) סחוסים של צלע י"ב וי"א וכו'.
 (יא) בשר שבין צלע י"ב ל"ג עם הצלע.
 (יב) חוטי דכפלי מקצת מן החוט.

(ו) החלבים שברשימה זו אף כי מועטין יש לתלות במנהגים (וגם בזה יש חילוקי דיעות אם תלוי במנהג ואם מנהג אונגארן הי' להיתרא) אבל רובם אינם תלויים במנהג כלל ואסורים לכו"ע בכל מקום בעולם, ויש מהם מדאורייתא, וכמבואר בכל ספרי ניקור. כל מנקר בקי ידע מתוך הרשימה שהדבר כן, ושאיין לפלפל בזה.

(ז) טעות גדולה נפוץ בין העולם ואף אצל רבנים שכל המדובר הוא בענין צלע י"ב וי"ג (אף כי זה עצמו היו נוהגים לאיסור ברוב המקומות), שדבר זה הוא רק א' מהדברים, אבל יש עוד הרבה דברים שאינם שייכים למחלוקת הצלעות כלל. וטענות כאלו הנפוצים בהמון, כמו מנהג וצלע י"ב וכו' מטשטש המוחות ומבלבל הדיעות.

(ח) אין לדייק מהרשימה הנ"ל שאין מכשולות יותר מזה אלא שהבשר שהביאו לפני הי' עליו אלו, אבל גם היו עוד ענינים בבשר שבידם שלא הראו, וחוז' מזה מובן שמן הנמנע לקנות כל מיני בשר מכל חנות כדי לברר הכל מחמת היגיעה ודמים מרובים שעולה.

וכבר נתפרסם גם גביית עדות מחלבים שמצאו על חתיכות שנקנו בעת שהאדמו"ר מוויזשניץ צוה הכרזתו.

(ט) מלבד מה שראיתי בעצמי נתברר מכמה מקורות נאמנים אשר אכ"מ להאריך בהם ממכשולות שונים, ופשיעה וחסרון ידיעה שבניקור.

(י) חוץ מפשיעה בניקור עוברים על מנהג אונגארן שאסור להשתמש בחלק אחרונים כלל אפי' בניקור, ונתברר בבירור גמור שבבית המטבחים כאן חותכין עם חלק הפנים חתיכה גדולה מחלק אחרונים ושולחים אותו לחנויות ואנו תלויים בזה ברחמי בעלי החנויות הקצבים אם מסכימים להפסיד ממון הרבה בקביעות ולזרוק חתיכה זו לאשפה, ואם יודע כמה לחתוך, או שישתמש בו לקונים בגלוי או בסתר, ובמציאות נתגלה שכמה חנויות מוכרין חלק זה בפועל בלא ניקור, וכ"ש שיש שמנקרים (לפי דעתן) ומוכרין.

(יא) הקצבים עצמם מעידים שמוכרים לעשות סאלאמי וווארשטן בשר שאינו מנוקר, ושהסאלאמי אסור, ועכ"ז כולם מוכרים אותו בחנויותיהם. (יב) כל הבשר הנמכר לחנות (האלסעיל) בכל קצווי עולם נשלח בלי ניקור כלל, ונמסר לבעלי חנויות שרובם (מחוץ לשכונות החרדים וכו') קלים שאינם נאמנים כלל שינקרו הבשר, והמון הקונים סומכים ע"ז שהבשר הנמכר הוא משחיטת גלאט שבברוקלין, ולא עולה על הדעת לסתם אדם שיש חששות של חלב ושצריך ניקור ובקיאאות ונאמנות בזה.

יותר ממה שכתוב כאן יש במציאות המכשולות, ובנסיגונות שניסו לתקנו במשך ג' שנים וחצי שעברו עלי"ט, והמצב נורא ואיום ר"ל, וכל הענין מבהיל הרעיון ואף לעצמי נראה אני כחולם חלום, אלפים ורבבות בניי נכשלים באיסור חלב הנורא ואין דורש ואין מבקש לתקן, וכשנעשה איזה רעש בעיר ממהרים להתאסף האידך להשתיק ולהודיע כי יאכלו ענוים וישבעו, והמון עם הולכים לדרכם בדברי לעג ובזו וטענות של חבל שאין קץ לדברי רוח. ע"כ אליכם אישים אקרא רבנים גאונים וצדיקים אשר בית ישראל בצל כנפיהם יחסיון אנא חוסו נא להודיע תומ"י לרבים, כי ימנעו לעת עתה ממכירת וקנין בשר לגמרי עד שיתקנו כאשר יבואר, ואף כי קשה מאוד, מ"מ לאכול חלב קשה הרבה יותר בזה ובבא. והחוב על כל אדם מישראל לעשות כל אשר בכחו להשיב רבים מעון פלילי. ואם נשאר עוד ספק בלבכם נא תזמינו מנקרים מומחים מא"י לבא לכאן ולברר.

אופני התיקון

לדעתי יש עצה נפלאה לתקן הניקור באופן הנוח וקל ובצנעא, ואם רואה כהדר"ג צורך יכול להתקשר אתי לשאר הפרטים. והנני בטוח בצדקת הדר"ג שיהא נעשה כל אשר ביכולתכם למען כבוד ה' וכבוד עמו. וה' ירחם על שארית עמו כי אין לנו לישען אלא על אבינו שבשמים, הוא ישלח לנו משיחו הולך תמים ויערה עלינו רוח טהרה ממרום ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. ואכפול להודיע שח"ו אין כוונתי לצער שום נפש מישראל או שאר כוונות, (וע"כ אבקש בכל לשון של בקשה שלא לפרסם מכתב זה כלל וכלל לשום ב"א) רק אדרבה כוונתי כדי שלא יכשלו בני ישראל קדושים באיסורים חמורים, וה' הטוב ישים חלקנו בין החרדים אל דבר ה' ורק לתקן, וכל המסייע הוי ממזכי הרבים, ונוכה לאורו של משיח בקרוב ובמהרה דידן וגמח"ט לכולנו בתוכ"י בע"ה אכ"י"ר.

הק' רפאל בלוס

קהל עדת קאשוי

בנשיאות כ"ק אדמו"ר הגה"צ מוהר"ר רפאל בלום שליט"א אב"ד ור"מ
דק"ק קאשוי יע"א.

ב"ה

יום ה' לסדר וישלח שנת תשמ"ג לפ"ק

שלי וברכה לכ"מ הע"י.

לאחרונה יצאו אנשים בני בליעל והפיצו מכתב מזויף שזויפו
באופן שיתראה כאילו נכתב על ידי רבינו שליט"א שבו חוזר ממה
שכתב במכתבו הראשון (שנכתב ביום י"ג מדות דהאי שתא תשמ"ג
לפ"ק) בענין חלב, ועוד תוספות דברי שקרים וכזבים רח"ל.

וע"כ באנו בזה להודיע לכל מי שהגיע מכתב המזויף הנ"ל לידו כי
מעולם לא יצא מתחת יד רבינו שליט"א, ומזויף כולו מרישא לסיפא.

(ומצרפים אנו פה הקאפיעס של נוסח כתב יד האמיתי וגם המכתב
המזויף).

ובדרך אגב, הננו מודיעים בזה שאין לנו או לאחד ממוסדותינו שום
חלק ואחריות בשום פאשקעווילע"ן הנדפסים בדברי לעג ובזיון
וליצנות באיזה פנים שיהי, ואצ"ל שאין לנו ח"ו שום קשר —
בענין זה ולא בשום ענין — עם פורקי עול ושונאי הדת,
והציונים, ותומכיהם, בכל שום וחניכא דאית להון, ובפרט
הראדי"א והצייטונגע"ן שכל הנ"ל המה מאוסים ומשוקצים
בעיני כל יראי ה' וכש"כ בעיני רבינו שליט"א הלוחם כל ימיו
נגד כולם כידוע ומפורסם.

מאחר שכמובן אי אפשר לנו בשום אופן להודיע בעצמינו את כל
הנ"ל לכל מי שנוגע לו, ע"כ (הגם ששלחנו לכמה מוסדות להודיע
להם, מ"מ) נבקש מכל מקבל המכתב הזה לפרסמו גם לאחרים כפי
אשר ביכלתו.

בכבוד וברכה
הנהלת הקהלה

בענין הויותם שבקו"ט מרי"ת מרי"ת, והמשוללות העצמות שיצא להן העולם ע"י
בירורם, וע"י פס"ד של הקלים בהוראה להקל באיסורים חמורים
הגיע לידי כעת אחר גמר הרפסת קונטרס זו (תשרי תשמ"ז לפ"ק) ספר החדש "ברכות שמים" עמ"ס שבת ח"ג.
שנדפס זה עתה מהגה"צ המפ"ק מקאשוי שליט"א. וראיתי לחצות להעתיק כאן מש"כ שם על זה כקונטרס "קצה השמים"
פרק ה'.

הנה כתיב כי לא מאסתים ולא געלתים, וגם אחר ימי האופל ומצוקה, בע"ה יסדו גאונינו ישיבות וכו'
חינוך לטובה, וכו"ה גדלו והצליחו וכפורחת עלתה נצם, וישנם כ"ה ת"ח אברכים מופלגים בתורה נעלי
כשדון, רק בא הפ"ס ומרקד, למשמש ולבלבל המוחות, ידוע שכל מורה הוראה אפי' המומחה
חקים בתורה ובשנים, כמה טרחו להעמיד ההוראה בדת ובויעה ופחד, ובכל שאלה חמורה נטלו עצה
מחבדיהם הרבנים, אפי' שימשו הרבה שנים בהוראה, אמנם על ידי הנדודים שהכל כמרבר, כל אברך
שיש לו קצת ידיעה בשו"ע באיזה הלכה, כבר חושב שיכול להיות משיב, וכונן
ומדפיס תשובות בכתב עת, ומחברים ספרים להלכה, וכ"א מגמתו תמיד לחדש חידושים בעל פה ולעקור
המקובל והנהוג, כי אינו לפי כבודו להעתיק מהישן, וגורמים מכשולות, וכבר כ' בהתעוררות
תשובה להגה"ק דערלוי הי"ד, זי"ע, בשם אביו רבן של ישראל הכתב סופר, שלא יכתבו תשובות מי שאינו
בקי ברוב הש"ס, ורבינו גאון ישראל הכעל אור חדש ז"ל בספרו דרשות חות יאיר, כ' שראה אברך שכתב
תשובה בענין עגונה וכעס עליו, איך יהיה בנפשו מי שאינו בקי ביסודות הש"ס לכתוב תשובה באיסור
חמור ע"ש, ועתה כ"א פוסק בענינים חמורים, ולא לבד לשואלים יחידים, רק בדברים
שנוגעים להכלל, כאילו להם ניתנה הארץ, והלא כל דבר שנוגע לכלל שייך לגדולי הדור, כי
החייב לשמש הרבה, ולשאל בכל ענין ובפרט בשאלה חמורה גם את אחרים, ולא להשיב תיכף ומיד, וכן
לעין הרבה ואח"כ לשאל גם רעת אחרים, ומבעלי תשובות אלו שקופצים להורות בדבר
שנוגע להכלל, באים מכשולות עצומות, מכשילים הרבים לדורות, ונושאים כל
העונות על עצמם, ומה מאד לבי דוי, הלא כמעט נועלים בפני עצמם ח"ו דרכי התשובה, כיידוע עין
מכשילי הרבים ומי בקש זאת מידם לקפוץ ולהיות מורה, כבן סורר ומורה, ישכו ללמוד
ש"ס ופוסקים, ואח"כ להורות, ואם השעה צריכה לכך, אז יעיין בכל פעם ולשאל עצת אחרים ג"כ, ולא
בדרך חדש להקל בכמה איסורים שכבר מקובלים בין קהלות עדות הישרים, ולחפש קלות
על כל דבר, ויש גם שעל ידי שגגה או שאר סיבות, מסלפים דברי אלקים חיים, ומעתיקים
להיפוך בהעתקתם מספרים, גם בגובה לב חולקים על רבותינו מדורות שעברו,
וגורמים רח"ל מכשול לרבים, וכל זה על ידי טל ילדות, שהרבה ילדות עושה (סוטה ז'). ה' הטון
יכפר וידחם, ויערה עלינו רוח טהרה, א"ס.

ובאמת בכל עניני הוראה יהי' פחד ה' ויראתו לנגד עיניו, לעיין ולחפש עד שידו מגעת ואחר כל
היגיעות לשאל גם רעת אחרים, ולא יבוש ולא יכלם, כי כך נהגו רבותינו, וכ"ש בענינים החמורים וכן ה'
אצל כל רבותינו המורה ופחד אלקי' בהוראה, והלא בספרי שו"ת של רבותינו בכל ענין חמור רואים
שביקשו לצרף עוד שני גדולים, ומה נענה אנו יחושים, בבקאתנו ויריעתנו הרל. וכו'.

ואם רוצה לחבר ספר בהלכה לא יכריע רק יבא וילקט שיטות הפוסקים, ותכא עליו כרכה, ואם מדפיס
תשובות, אז על כל הלכה חמורה ישאל לכה"פ ג' גדולים שיסמכו על תשובה שלו, וענין הנוגע להכלל לא
יכנס לזה כלל, לא יחלוק על רבותינו, רק אדרבה ידאה לתרץ דבריהם, כי כל דבריהם כנחלי אש שהיו
בקאים בכל, וגדלו בקדושה וטהרה, והיה להם סייעתא רשמיא, רק אם יש עוד שאר גדולים מאז שהיו
באופן אחר, או אפשר לסמוך עליהם במקום הצורך.

ובאמת יש עוד מכשול הנוגע גם לרבנים הגדולים, שיש שואלים ממדינה למדינה, וכידוע
בכל מדינה ישנם ענינים שאינם רומים זה לזה, הן בכשרות הן בסידור של הפאבריקע"ן, על כן בכל
הנוגע הן במאכלים הן בתשמישי קדושה, צריך ליהדר שלא להשיב להשואל, כי מזה נולדים תרי"ח
שונות וגדולות וטרם שתכא שאלה כזו מהרבנים הגדולים, זה לזה, אין להשיב, כי אח"כ
לתקן והגדולים כתמימות משיבים לכל א', אולם צריך להבחין אם הדבר נוגע לרבים, וגם אם יש
לחשוב שיש חילוקים בין מדינה למדינה.

כל חלב וכל דם לא תאכלו

בס"ד

קונטרס

מחאה על

עלבונה של תורה

חלק ראשון

והוא גילוי הזיופים והשקרים

שבקובץ חידושי תורה

פרי תמרים

קונטרס אחר עשר • חנוכה תשמ"ג

במדור המיוחד הנקוב בשם תורת הניקור בסדר הניקור

הנהוג בחו"ל עם מקוריו וטעמיו

הו"ל בחמלת ה' עלי בזכות אבותי ורבותי הק' זי"ע

הק' שלום יודא גראס

רב דקהל "מגן שאול" ד"האלמין" ור"מ בישיבה וכולל "בית ישעי"
"מכון להודאה בשחיטות ובדיקות"

הספר עלבונה של תורה נרפס בפעם הראשונה בשנת תשר"ס, ונרפס
שנית עם הוספות בסוף ספר עמק הבכה, להרה"ג מוהר"ר משה רוב בעק
שליט"א, מאנסי נוא יארק, בתחילת שנת תשמ"ו, ועתה יו"ל זה בפעם
השלישית עם הוספות חרשות בחורש שבט תשמ"ו לפ"ק

שנת תשד"מ

לפ"ק

פה עיה"ק ירושלים תובכ"א

מצוה לפרסם

"הגאון הצדיק המפורסם כ"ק מרן אדמו"ר מקאשוי שליט"א כבר השמיע כמ"פ באלו השנים, שלדעתו חובת כל איש הירא והחרד לדבר ה' לקבל ע"ע ועל אנשי ביתו בקבלה גמורה וחמורה עד סוף כל הדורות שלא לאכול שום בשר בהמה אחד גסות ואחד דקות כשום אופן שבעולם יהי' השוחט — המנקר — הקצב יהי' מי שיהי' ורק זה יבטיח שבעזה"י קיום היהדות לדורות עולם". ע"כ דברי הגה"צ הנ"ל



מילתא בטעמא

"כבר עוקב מצב היהדות והשתלשלות הדורות ג' דורות האחרונים, מצב היהדות בכללו ומצב השחיטה וניקור בפרטו, הנסיון מוכיח שעד ביאת גואל צדק לא יתאפשר להקים שחיטה מהודרת שיכיל שחיטת ובדיקת בשר "גלאט כשר" וניקור החלב שלו, וכן מליחה והדחה שיהי' באמת מהודר ומשולל מכל המכשולות הקיימים, וכבר אמרו חז"ל וכל הפוסקים שמאכלות אסורות הוא שורש ויסוד כל הדת ובכל מדינה ומדינה כאשר עזבו ונטשו את הדרך הישר באכילת כשרות והתנהגות השחיטה והניקור, מיד ירדו מטה מטה עד שלא נשאר זכר של יהדות באותן המדינות וגם אמעריקא כבר נתנסה בכאלה לפני 70 שנה וראו מה עלתה בהם (עי' שו"ת ד"ח סי' ז') ע"כ מי לה' אלי יאזור כגבור חלציו לקיים כל אלה דברי הברית הנ"ל עליו ועל זרעו ועל זרע זרעו.

ובזכות זה לא יבוש המעיין ולא יקצוץ האילן ויזכה לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות עד ביאת משיח צדקינו אמן". ע"כ דברי הגה"צ הנ"ל.





נוסח השער של הספר החדש "עמק הבכא" ב"ח שמכיל 544 עמודים נגד כת המזויפים תורת
הניקור ומכשילי הרבים באיסור חלב ודם

הספר מכיל: 544 עמ' סייו 6x9 כריכה דעלוקס
מחיר הספר \$11 בלבד

האדרעס להשיג החיבור

RABBI M.D. BECK

P.O. Box 702

Monsey N.Y. 10952

ואבאר לך הלשון המבואר בספר זבח שמואל וז"ל המהור, ובאותה החתיכה האדום שקורין ברעטיל יש שם גידין, והם אסורין משום חלב ג"ה, והם ג' גידים ונחשכות כאחת מפני שבאין מגיד אחד ומתחלקין לג', והן נראין. וצריך לחטט אחריהן, ואעפ"י שבעהמ"ח ספר מהרת אהרן כתב שא"צ לחתוך הברעטיל לשנים כי אם כמו רוחב יד, לא מצא ידו ורגלו והוא בודה מלכו ומאכיל טריפות, ובפרט שהוא עצמו סותר דבריו, וכתב בספרו שאלו גידין אסורין משום ג"ה, וזה הכלל ידוע שכל הגידין שאסורין משום ג"ה צריכין חיטוטי בתריה, ולא זו אף זו שהלך אחריו ה"ה ר' דוד אלבשוויילר. אשר חיבר ספר צנה דוד ומקום דוד על הלכות ניקור שלמד אצלי בכאן ק"ק ליסא ולבש במלית שאינו שלו לעשות חוכר חבר, ואוב לא ידעוני, והוא ג"כ כתב שא"צ לחתוך רק עד החצי, וכתב ג"כ הטעם שאותו הגיד מן החלב ג"ה, והוא ראה וידע שכאן ק"ק ליסא מחטט אחריו עד סופן, ואשם הורה הלכה בפני רבו והתיר את האסור, וגם הוא עצמו מונה אותו תוך שאר הגידין שאסורין משום ג"ה, וגם הגאון מהר"ו ז"ל כתב שהוא היה נוהג לחטט אחריו, וכתב עוד וז"ל, ונ"ל שיש למחות בהם אותן שאין מחפשינן אחרי אלו הגידין ע"כ ראוי כל המנקר שהוא ירא חטא וחרד על דבר ה' ונהג עצמו כדברי בעל מהרת אהרן או כצנה דוד שיפשפש במעשיו ויעשה תשובה, עכ"ד המהורים.

עתה קורא נעים, הבט נא וראה שבעהמ"ח ספר מהרת אהרן כתב לחתוך הברעטיל כרוחב יד ובעהמ"ח ספר צנה דוד כתב לחתוך עד חציו, ומ"מ כתב עליהם בעהמ"ח זבח שמואל שהאכילו טריפות לישראל. והנהגה כדבריהם יפשפש במעשיו ויעשה תשובה, מכ"ש בעו"ה בכל המקומות שאין איש ממונה משגיח על הניקור, שהקצבים בעצמם מנקרים בקבלה מאבותיהם ומעולם גם אבי אבותיהם לא ידעו מלאכת ניקור האחוריים, שלא נודע רק ליחידי סגולה, והם מנקרים את הברעטיל מבחוץ, ולא ידעו לפתחו כלל, אוי לאותה בושא וכלימה שמאכילים טריפות לישראל. ועוד יותר שהקצבים לוקחים לחלק הפנים למעלה מהמבור הבשר הנקרא ג' חתיכות בשר זו שעל גב זו³, אשר

³ בבשר הזה מונח החתיכה הנקראת "דאס טריפה קאלנער" שמצאוהו גם פה בחניות ונמכר בחזרת כשר וחלק הפנים. (עין חלק ב' פ"ב ענין א')

הקול אר"י זצ"ל, והי' בן בית אצל הגה"ק זצ"ל, ולא עשה שום דבר
קטן או גדול בעיר בלתי הסכמתו.

שנ"ה

שנה ו' גליון ב'

לקט

סאיסורא

— סימן י"ט —

לאחיש

להתוודע ולהנלות להעיסים על הפקידים להשגיח בעניני ניקור כי השמנונית
שעל הכבד היא אסור מדין חלב נסור. הסלבר מה שמכבד
בספרי ניקור הכבד צד שהכבד חלוי בה חלב הרבוק שם הוא חלב של
התיר שבקבה שאסור, עוד נדרש ונצטר שם מחלב שעל בית הכנסת שהוא
השכלה שקורין מייסד שאסור וענוש בית חל, ויען כי הכותב דיבר עם איזה
משגיחים ולא חלו ולא הרגישו שיש שום אסור בשמנונית הכבד. אפי' משעם
הא' ובילתא רשיתא שהנשים לוקחין מהדקות הריאה והכבד מחכר בסות שהוא
ולא כויע דיני נסירי ע"כ צריך לעורר ולהזהיר ע"י להסיר השכלה הוצא מקרב
ישראל, עיר צריך להזהיר על מה שצריך להסיר בזה ששנים שבהריאות מן
הדקות נשאר שם מהצד הכבד שקורין מלעקין ויש שם ב' קרוסם וקרוס א'
שלצד הכבד אסור משום חלב הקרב הסונה עליו ובקל יכולין לבוא לידי משול
בזה מהסת כי שכיחא בילתא ולא כויע דיני נסירי, ע"כ חוב על המשגיחין
לכיים באחזיל הוקה על הכבד שאינו מוציא מהח"י דבר שאינו מחוקק גם בענין
הכבד הלכן הנקרא ווייסע לעכער שמכבד בספרי הניקור שלא לבשלו סחפת
דישי הרם המרובין בה כי אם לנקרו החלה ואח"כ לצלותו דאם נשאר איזה חוסי
דב, נורא משאכ שאיב ואח"כ מי שרוצה לבשלו הרשות בידו, והנה הרכה מכת'ם
בוכיין זאת בשם נאשיצל או מרעויל בלי שום ניקור ובלתי הורע, להבחין בין צלי
לבישול ע"כ גם בזה החוב על המשגיחים שיחנו עיניהם עינא פקחא להשגיח ע"י.

וכן מפורש בבה"ג הל' טריפות (דף קכ"ח ע"ב) דצריך להסיר תרבא
דעל כבדא עיי"ש.

**

קורא יקר! הרי שלך לפניך, דבין להמבואר בבה"ג ובזבח
שמואל ובשאר ספרי ניקור, ובין לפי עדותם של מנקרי חו"ל,
צריכים לנקר הכבד מחלב גמור הנשאר עליו לפעמים.
ובקובץ פרי תמרים המציאו תורה חדשה להבחיש את הנהוג
מקדמת דנא ולהפך הקערה על פיה להתיר איסור כרת
בדברים בלויים.



(ד) די פלום (הוא מה שקרא
בחת"ס וכו' שלי"ם וכו')
[מה ענין שמיטה אצל הר סיני
— ודו"ק]

(ה) אונד אלעס וואס אין פלום
הענגען בלייבט אסור, דער
מנהג [והשמיט שאסור
משום חלב הכסלים, כי
לשיטתו, בכל הבירור שלו
(שם) כי לא שייך חלב הכסלים
בחלק הפנים, רק או משום
שמונח על הקרום חלב הקרב,
או שנמשך מאחוריים, ע"כ
כתב רק אסור (הגם שהוא
לשון נלעג ומקוטע ולכה"פ
הו"ל לומר "איז אסור") וז"ל
הכותב, שם בדיבור הקודם:
[כותב על השלחן גבוה ש —

(ד) דער נאך ציהט מען דאס
פלים ארונטער.

(ה) אונד אלעס וואס אין פלום
הענגען בלייבט איז אסור פון
חלב הכסלים הלבין [פירושו
— וועגען], אונד דער מנהג

דבריו סתומים, והדברים ברורים שמסוף החזה עד למעלה אין חלב הכסלים
ואין שום חשש כלל לעני"ד.
עכ"ל.]

(ו) אבער אין פולין מוז מען
דינער דעם פלום דאס פעט פון
פלייש [.....] אבקראצין זיי
האלטען וכו'.
[והשמיט תיבת זויבע"ר וגם
תיבת מו"ז מע"ן שיכול
להשתמע ע"י ההשמטה שאינו
מחוייב להסירו, רק בהעברה
בעלמא, וכשיטת הכותב הזה
שאינו רק מצד חומרא].

(ו) אבער אין פולין מוז מען
דינער דעם פלום דאס פעט
פון פלייש זויבער אבקראצין,
זיין האלטן.

ג) "הראשון לציון (וכו') ואז נתיסדה השחיטה האשכנזית בשנת תרל"ד מבלי להיות כפופים לאחיהם הספרדים] החליטו אז הרבנים האשכנזים שלא לשנות (הערה! וע"י ההשמטה יכול להיות משמעות שאז כשקבלו ההיתר מטעם חכם באשי, החליטו הרבנים ע"י מו"מ שהי' ביניהם בענין הניקור, ונכנעו האשכנזים להספרדים, ולכוונה זו תאוות כל נפש הכותבים, ומובן שפיר ההשמטה).

ואכן שפת אמת תכון לעד, ואמת מארץ תצמח בעזהי"ת!!



דוגמא ו

*

ליצנות מרבתינו הפוסקים

*

ליצנות מהקוראים

*

אינם יודעים בחלקי הבהמה

*

סברות הכרס

*

בריאה חדשה

*

איך ידוע לנו אם הכותב אינו בקי באמת בחלקי הבהמה [אפילו שבחלק הפנים], או שבמזיד עושה ליצנות מקוראיו, אחת ברור שכל כתיבתו הוא הפלא ופלא, ולדוגמא בעלמא אדרבה יעמוד מי שירצה, א' שיודע קצת את מצב אברי הבהמה, וחלק הצלעות

בשר, ריפאלע, שפאנדרע, ובשר חיצוני? [וכנראה, שלקח לשון זה מהמוזכר בספ"ג בחלק האחוריים, כידוע, אבל לא בחלק הפנים ששם מזכירים רק שתי שכבות בשר זה על גב זה].

ואולי, הבהמות מהבריאה החדשה שלו, הם באופן אחר!



דוגמא ז

*

פוסק הלכות על סמך סילוף וזיוף

*

בודה נוסחאות מכריסו

*

מתחצף נגד פוסקים מפורסמים

*

לשון הכותב בפרי תמרים ע' ס"ו:

פרי תמרים

סו

(ז) והנה כל מה שכחבנו הוא ליישב מנהגינו בחו"ל שיהי נכון עפ"י דעת כל הפוסקים. מיהו האמת אנדי. שאחר שראינו שהמנקר הנ"ל כשהסיר הקרום שעל הכסלים אמר כמסלפ"ת שקיבל שהטעם הוא משום שחלב הקרב שוכב עליו, נראה שאמת בפיו, ובחו"ל נהגו עפ"י הדבר שהלכוש שהוא דעת הסה"ת וסמ"ג והרוקח והגמ"י והאו"ה כמו שהוכחנו לעיל. והמע"ן בלשונות הפוסקים כמדומה שיראה שרוב פוסקים ס"ל הכי. ובה נבין מה שלא הסירו הקרום העב כלל, והלוא בכנה"ג (הגב"י סקל"ד) שכתב שמלשון רש"י והטור משמע דס"ל שא"צ להסירו משא"כ מרכיזי הב"י, והגם שהוכחנו מלשון הב"י שכתב שרוב המנקרים הקרום לבן לבר ואין מנקרין שום חלב מתחתיו, לא זכיתי להבין דלכאורה הב"י קאי על הקרום העליון ולא על הקרום העב הקטן, ובאמת גם מה שהוכיח מדברי הש"ס דלא חשיב אלא תלתא משום תרבא ולא משום ארבעה, אינו ראי' שהמשך אחד הוא, והא כבר הוכחנו שהסמ"ג ודעימי' חשבי גם קרום היותר לקרום אחד, וא"כ יתכן לכו"ע דאותו קרום עב הוא אחד עם הקרום שמלמעלה, אבל פשוט לשון הטור משמע כמנהגינו וקשה לומר שבאו דבריו שלא בדקדוק, ומ"מ הלוא הביא שם בשם גדולי

הוסיף טאטורים מסוס חלב מדינא אגל הקרוס היה עב
ולכן לאו מדינא אסור אלא חומרא בעלמא סתמירו
מסוס חלב אטו סאר קרומין ודברי ריב"ה שכתב נוכחין
בהם החר לא גלו בדקדוק מדבריו לקוחים מדברי רש"י
ומדברי רש"י כחונ טהגין ס פאר ומצאתי בחסו' ל"י
למהר"ר אביגדור צוידאל ז"ל ומהר"ר נדוך ו' נדוך
טהר קוראין חר על חנה קמילא פטהגין החר נקרוס
ג"כ מזה נהגו לאכז' אף הקרוס אין מנהגם מנהג
אר"י נדוך ו' נדוך בחסו' ל"י

והיוצא לנו מהנוסח האמיתי:

- (א) אם באנו לדקדק לשון הטור נראה שנוהגין היתר בב' מדכתב נוהגין בהם היתר, [ולא כרש"י שכתב רק "בו"].
- (ב) אבל מדברי הב"י מוכח [לא מדיוק רק ממשמעות דבריו בפירוש] דאפילו להנוהגין היתר בחלב, נוהגין איסור בקרום.
- (ג) ולפיו צ"ל לתרץ ההוכחה להיפך מהסוגיא —
- (ד) [ועכצ"ל ההכרעה] שדברי הטור לא באו בדקדוק, שהרי דבריו לקוחים מדברי רש"י, וברש"י כתוב בו (לשון יחיד) [ויותר טוב לומר שד' הטור הם שלא בדקדוק וד' רש"י הם בדקדוק, ששם המקור, וכמשמעות ההלכה מלשון הב"י], מלומר להיפך].
- דו"ק ותראה שבנוסח האמיתי נסתר כל בנינו שבנה על יסוד הפוך!

ב

*

ובדרך אגב מה שדחה הכתבן דברי הכנה"ג, בקושיתו דלכאורה הב"י קאי על קרום העליון ולא על קרום העב הקטן, נבקש מאת הקורא, אדרבה יעיין נא בלשון הב"י המועתק להלן (בדוגמא זו אות ג') ויראה ויווכח אם יש במציאות אפילו הו"א כזה לומר שהב"י קאי על הקרום העליון, אכן הנייר סובל הכל!.

*

ומסקנת הכותב להלכה מובן מאיליו:

"אבל נראה פשוט דכ"ז אינו רק וכו' [דברי הכנה"ג ושאר

בתחלת הבירור שלו, וז"ל שם:

פרי תמרים

פרק א

נג

ועכשיו נדון על גוף הענין. הנה בכמה דברים נחלקו תושבי ירושלים עם תושבי חו"ל, א) אודות הקרום הדק שעל הרפאלע והשומן שמתחתיו (ונבאר הענין לפי"מ שקורין אותם כאן בירושת"ו שלמעלה בצידי הצלעות משני הצדדים יורד קרום דק היורד על כל הפסלים ויש שם שלשה שכבות בשר מה שבפנים למעלה נקרא ריפאלע ושכבה זו אינה הולכת עד סוף הצדדים למטה ממנו הוא נקרא שפאנדרע ושכבה הג' הוא בשר החצוני, ותחת הריפאלע בסופו יש שם גיד המפסיק ויוצא שם קרום עב ותחתיו יש חלב ובשר אדום. ופה בירושת"ו זורקים כל הבשר האדום משום שקשה לנקר משני צדדיו וע"ז אין אנו דנים כי גם כאן לא נתפשט המנהג בכל מקום והעידו כולם שאינו דק מנהג אבל מ"מ בכל המקומות באר"י ובכמ"ק בחו"ל מנקרים הבשר האדום מהשומן שעליו ויש שמנקרים משני הצדדים. עכ"ל.

והנה זה ברור מרהיטת כל לשונו הזה של הכותב שקורא את השפאנדרע "בשר אדום" כמו שכותב לפני זה שלמטה מהשכבה שקורין ריפאלע הוא נקרא שפאנדרע, ועכשיו כותב שאחרי גיד המפסיק יוצא קרום עב, ותחתיו יש חלב ובשר אדום. וכן אח"כ שם בהמשך דבריו הביא עדות רי"ל ווייס נ"י על מנהגי סאטמער יע"א, וכותב בזה הלשון:

ואמר הג"ל שלא

הי' מסירין הקרום העב שעל הבשר האדום ואוכלים אותו עם שומן שמתחתיו משא"כ באר"י. עכ"ל.

והרי שקורא בלשונו את השפאנדרע "בשר האדום", ראילו את הרפאלע הרי כבר הודה הכותב שם לפני זה, שהקרום העב שעל הרפאלע, כולם מסירים, ורק דן על הקר' שעל הדקדק שתחתיו. ובזה נשאלה ממנו מענה לשון, שיואיל נא בטובו לפרש לנו הפירוש הפשוט שבדבריו הללו.

(א) היכן מצא מנקרים שניקרו את השפאנדרע משני הצדדים?
(ב) ואיזה חלב יש מצד השני של השפאנדרע?

(ג) נקרא נא את כל המנקרים (שניקרו מאז בירושלים עיה"ק את השפאנדרע) ונשאלה אותם, אם יודעים בכלל ממי שזרק כבר פעם אחד את כל הבשר האדום הזה (שנקרא בלשון הכותב שפאנדרע)?
(ד) באיזה ספר ניקור, מצא לשון זה שיש בחלק הפנים שלשה שכבות

והסחוסים שבסוף הצלעות, ויפרש את דבריו, ואומן יקרא!

ז"ל הכותב בפרי תמרים עמוד ע'

פרי תמרים

ע

(י) ומה שנהגו להסיר ג' סחוסים ובכל המקומות בחו"ל לא נהגו להסיר רק הסחוס השייך לצלע הי"ג ומקורו מספר טהרת אהרן (מר"א פרליש המנקר שנרפס בשנת תס"ט) הובא בדרכ"ת (סק"ג) שקיבל מרכותיו המנקרים בקבלה לחתוך ראשי העצמות משני קצות הכסלים והם רכים ולבנים ומשם מתחילים לקלוף הקרום העב שעל הכסלים והוא משום חלב שעל הכסלים עכ"ל. וז"פ שהוא בסוף הצלע הי"ג שמשם מתחיל חלב הכסלים וקרום העב שעליו וכאמת גם מה שמנקרים בחו"ל הסחוס שהוא בתוך הבשר שבין צלע י"ב ל"ג, איני יודע מקורו. ונראה שכ"ז הוא משמרת למשמרת והוא כהמנהג שנהגו בכמ"ק ליקח גם הצלע הי"ב לאחרים. וכתב בדרכ"ת (סקמ"ז) שהוא חומרא בעלמא משמרת למשמרת וגם במקומות שלא החמירו כו"כ מ"מ הסחוס הזה הסירו משום שנקלף יחד עם הצלע הי"ג, אבל באמת נראה שגם אם לא הסירו הסחוס הזה בדיעבד כשר ראה גם כצלע הי"ג כתב המ"ב שאינו רק חומרא בעלמא ק"ו בזה. אבל שו"ד מה שהעתיקו מהטהרת אהרן שצריך להסיר ווייס ביינדיל שהוא מלא חלב ומשם מבואר שרי בסחוס אחר וגם שהוא מלא חלב, וצ"ע רלבאורה לא כתב הח"ס אלא להפשיט השליים ולא יותר. ולבאורה זה קאי אאחר צלע הי"ג ששם הסחוס מלא חלב וצ"ע. ועכ"פ ז"ב שיותר מסחוס הזה אין לו שום יסוד לנקרו. ונראה שהם ס"ל רכמו שהחוטין צריך חטיטה והוא ג' צלעות ולהכי ס"ל שגם הקרומים צריכים חטיטה עד שם שנמשך מהכסלים, אבל כל הפוסקים ס"ל שא"צ חטיטה כמו שהוכחנו, א"כ פשוט שאין צורך להנהיג לנקר, ואין שום חשש בזה.

תוכן דבריו:

- (א) ומה שנהגו להסיר ג' סחוסים [ר"ל בא"י — ודו"ק שהכותב הזה אינו יודע מה שעושים שם, ואכ"מ].
- (ב) ובכל המקומות בחו"ל לא נהגו להסיר רק הסחוס השייך לצלע י"ג [הנכנס בתוך הבשר תחת צלע י"ב וי"א וכו' כידוע].
- (ג) וז"פ שהוא בסוף הצלע הי"ג [?].
- (ד) ובאמת גם מה שמנקרים בחו"ל הסחוס שהוא בתוך הבשר שבין צלע י"ב ל"ג איני יודע מקורו! [וממה דיבר עד עכשיו בכוונת הט"א, ? ועיין היטב]
- (ה) ונ' שכ"ז הוא משמרת למשמרת וכו' משום שנקלף יחד עם הצלע הי"ג [אולי יש מי שיודע איך נקלף הסחוס של צלע הי"ג הנכנס בעומק לצד פנים תחת הצלעות ?].
- (ו) אבל [העיקר הוא ההלכה הברורה] באמת נראה שגם אם לא

הסירו הסחוס הזה בדיעבד כשר [וכי למה לא? גם חלב ממש כשר! (ובדרך אגב סחוס הצלע אינו דומה להצלע גופא, לענין הלכה, מכמה טעמים ואכ"מ)].

(ז) אבל שו"ר [דבר חדש] וכו' וגם שהוא מלא חלב.

(ח) וצ"ע דלכאורה לא כתב החת"ס אלא להפשיט השליי"ם ולא יותר [קו' נפלאה! ועוד יותר צ"ע שגם חלב הטחול וגם קרום שעל המוח לא כ' החת"ס (שם באותה התשובה) להסיר].

(ט) ולכאורה זה קאי אאחר צלע הי"ג ששם הסחוס מלא חלב !!! [אולי יש מי שיכול לברוא בריאה חדשה ע"י ספר יצירה, כי אז נבקשו שיברא בהמה עם סחוס אחר צלע הי"ג, ששם הסחוס מלא חלב]. (י) [ומאי נפק"מ כל הפלפול] ועכ"פ ז"ב שיותר מסחוס הזה [אולי הסחוס שאחר צלע הי"ג?] אין לו שום יסוד לנקרו. [ז"ב אחרי כל הפלפול הנפלא הזה! איך ברור?].

(יא) ונראה שהם ס"ל וכו' ולהכי ס"ל שגם הקרומים צריכים חטיטה עד שם [עד היכן?] שנמשך מהכסלים [עירבב והכניס חטיטת הקרומים! ומה עם הסחוסים? וכי איזה שייכות יש להם? כל הענין מדרש פליאה!].

(יב) [והעיקר המסקנא, הלכה למעשה:] אבל כל הפוסקים ס"ל שאין צריך חטיטה כמו שהוכחנו, א"כ פשוט שאין צורך להנהיג לנקר (!) ואין שום חשש בזה (!).

ועד כאן הגיע סבלנות הנייר — ולא יותר — ובזה נשלם שם הפרק!

ב

*

עוד דוגמא מבריאה חדשה

*

באמת אין לנו להתפלל כ"כ על הכותב הנ"ל, כי באמת ניכר מבין ריסי עיניו בכל הבירור שלו, שאכן כן הוא שאינו מכיר את אברי הבהמה כלל, אדרבה ינסה נא הקורא לפרש דבריו ולהלן, והוא

והא לך לשון הכותב בפרי תמרים עמוד ק"ב:

פרי תמרים

קב

ונעתיק כאן את השתלשלות השחיטה בירושלים ועי"ז נבין. למה בארץ ישראל מחמירין בזה. הנה בתורת הנה"י דף ל"ב ל"ג האריך בזה ואביא כאן דק חלק מדבריו וכן הוא כותב שם בראשונה היו הספרדים דוב מנין ובנין הישוב. . . . וכו' כן היה בדבר השחיטה בראשית ישוב ימי האשכנזים בירושלים לא חשבו הגוים (את היהודים האשכנזים) מזרע אברהם כיהודי הספרדים ולא סמכו על שחיטתם. ולא יכלו האשכנזים לשחוט לעצמם כי הגוים לא היו רוצים לאכול בשר שנשחט ע"י יהודי האשכנזי. כי כן אמרו להם היהודים הספרדים, בחפצם לשמור על זכויותיהם וכו' בחששם שמא ישיגו היהודים האשכנזים את גבולם. ובכן היו היהודים האשכנזים מוכרחים להיות כפופים ליהודים הספרדים ולאכול בשר שנשחט ע"י שוחט ספרדי. אלא שמשגיח אשכנזי עומד על גבו. ורק בידח שבט שנת תרל"ד כימי של הגאון מאיר אורעבאך זצ"ל הרב מקאליש עלה הדבר בידיהם והשיגו את זכות השחיטה מטעם השלטונות. ומטעם החכם ראשי הראשון לציון וכו' החליטו אז הרבנים האשכנזים שלא לשנות מסדר הנקוד שנהגו הספרדים וכו' וסיפר לי השו"ב ר' יעקב שפירא (שליט"א) ע"ה שעבד במלאכת השו"ב בנוכחות מרן הגאון מוה"י דש"ס (ד' שמואל סלנט זצ"ל) שזה האחרון אמר אז בעת שנפחתה השחיטה האשכנזית שאין ברצונו לשנות ממנהגים שנהג הפר"ח שביהן פה בירושלים. בתור דב עכ"ל.

והנה הכותב הזה העתיק את כל הלשון של התונה"י ככל מה שהעתיקנו למעלה. ורק עשה ג' פעמים השמטה מעיקר הענין שמהפך הדברים מהיפוך להיפוך, ואלו הם: [ההוספה בתוך המוסגר הוא מה שהשמיט].

(א) "בחפצם לשמור על זכויותיהם" (וכו') ועמדותיהם כלפי הממשלה לעצמם, [בחששם שמא ישיגו] [ובלי ההוספה יכול להיות המשמעות בחפצם לשמור על זכויותיהם בהכשרות שונקרו על פי שיטתם, ודו"ק].

(ב) "עומד על גבו" [מצב זה נמשך הרבה שנים ולא עלתה בידם" (הערה! למה לא עלתה בידם — הרי ממילא סוכ"ס הכניעו את עצמם להספרדים וקיבלו את "חומרותיהם", והיו יכולים לעשות זה תיכף, ובפרט שהלשון מוכח שרק אח"כ השיגו מה שלא היו ניתן להשיג עד אז, ולשיטת הכותבים, אדרבה נלחמו כמה שנים, ולבסוף נכנעו, וע"כ החליט הכותב שיותר טוב להשמיט שורות אלו — ודו"ק)] ורק בירח שבט

ב

המשך להנ"ל

*

והנה על סמך עובדא זו הנ"ל (הבנוי' על ספר תונה"י [שלהד"מ]) ועל המנקר מא"י רש"ל נ"י [בלי מקור], בונים בנינים ולדוגמא עיין מש"כ הכותב בפרי תמרים עמוד ע"ד וז"ל:

פרי תמרים

ער

ובעיקר הסברא שכתבנו באות א' הסכים עמדי מו"ר הרהגה"צ שליט"א ואמר דאטו קיבלנו עלינו מנהג זה ברצונינו, וכן אמר לי שליט"א שכיון שהונהג זה מעדת הספרדים בלי רצונינו אין זה מנהג, ומ"מ היות שפקפקו בזה חיפשתי ומצאתי בעז"ה מבואר כדברינו ברשד"ם (סי' מ' ד"ה מכאן) נראה בעיני שבכ"מ שאנו אומרים מנהג צריך דוקא שבכונת המכוון קיבלו עליהם כן ודעתם ה' לנהוג כן לעולם לא שנהגו כן במקרה או לסיכת מה באופן זה אינו נקרא מנהג שנהגו שמה שאחם אומרים שנהגתם כמנהג האינגריש (אשכנזים) לא שקיבלתם כך מעצמכם להניח מנהגכם וליקח מנהג האינגריש אלא שלהיות שלא נמצא שוחטים ובורקים ביניכם וה' בשר בשובע לא חששתם לבטל מנהג האינגריש ונמשכתם אחרי מנהגם במקרה, וא"כ א"צ אפילו היתר עכ"ל. והמעין יראה שהי' השאלה ממש הנידון פה ולא רציתי להלאות המעין. [עכ"ל].

והמעין הישר יבין הכל לאישורו!

[ורק רצינו להעיר שמסתבר שמה שפקפקו [הר' שליט"א] זה אמת! ולא הי' אודות המקור להלכה זו, רק על עצם נאמנות העובדא שסיפרו להם, והכותב העביר פקפוקם על מה שרצה הוא].



ג

המשך להנ"ל

*

וגם הכותב החמישי בהפרי תמרים עמוד קמ"ג, לא שכח להביא את העובדא הנ"ל להלכה, [וכנראה שכולם נדברו איש אל

רעהו היאך לכתוב ומה לכתוב.

וז"ל:

קמג

פרי תמרים

אמנם בני א"י האשכנזים הנגדרים אחרי הספרדים

כחומרותיהם אין עליהם חשש זה כלל, דהרי לא קבלו עליהם כן מעיקר הדין רק כיון שלא יכלו לשנות ממנהגם מתחלה נשאר כן אצלם כמו"ש בתורת הניקור הירושלמי, ובכה"ג לא הוי חומרי מקום שיצא משם כמבואר ברשר"ם חיו"ד סי' מ' ומ"ב ע"ש, ובשו"ת כפי אהרן חיו"ד סי' א' כ' כן בשם כמה אחרונים ע"ש, והביא בשם הרש"ך סי' קע"ח דאפי' אם יש בזה ספק יש להקל מכח ס"ס עש"ה.

עכ"ל.

והרי שגם הוא ציין "כמו"ש בתורת ניקור הירושלמי" [ועל סמך עובדא נפלאה כזו פשיטא שאין עליהם חשש זה כלל].

והכותב הזה הוסיף עוד קולא בשם הרש"ך דאפילו אם יש בזה ספק יש להקל מכח ס"ס [וכנראה שעכ"פ ספק הי' לו בנאמנות העובדא, ולהטריח א"ע להסתכל בפנים הספר לידע את האמת, לא רצה — או הסתכל ונפגע במזיד ודו"ק].

*

והכותב הראשון מסיק המסקנא להלכה בעמוד ע"ה, וז"ל:

עה

פרי תמרים

והיוצא לדינא שאין זה מקום שנהגו ולא קיבלו עליהם כלל מנהגי המקום ברצונם, ועוד שלא קיבלו עליהם כשהם שוהים במק"א לנהוג במנהג זה מפני המחלוקת וז"ב ודו"ק.

ד

המשך להנ"ל

*

ועתה בא ואראך עוד, איך שהם בעצמם ידעו מש"כ באמת בתורת נה"י הנ"ל, [ושלא כרצונם!], ובערמה השמיטו איזה שורות כדי שלא יובן להקורא!!

שמעתי זה ממנוקד מא"י ר' שמחה לאנדא נ"י, ונמצא לפי"ז דזה אינו מנהג מצד גדר וסייג ופרישות ולא בשביל זה נהגו כזה וכמו דלא נהגו כאמת כזה בני אשכנז כלל בכל חפוצות ישראל וכדיעידון ויגידון כל המנוקדים ורק מטעם דרצו לייסד בית השחיטה לעצמם ול"ה אפשר להם רק אם יסכימו ע"ז הספרדים, וכיו"ד ס"י רי"ד ס"א דברים המותרים ואחרים נהגו בהם איסור דהוי כקבלת נדר כ' שם כש"ך ד"ה נהגו בהם איסור דהיינו מחמת סייג וגדר ופרישות אבל בעניינינו אינו

12

*

הערה:

אין כוונתינו לטפל כאן בעצם הסילוף שנקטו בכל כתבונותם, כאילו הי' הויכוח רק ע"ז שהספרדים מחמירים והאשכנזים מקילים — [וזה נניח להקורא אם יעיין בתורת ניקור הירושלמי בהקדמה בפנים, יראה שהוא להיפך ממש, ועיקר השאלה היתה שהספרדים מקילים ברוב הענינים יותר מהאשכנזים, ואדרבה מבין האשכנזים היו כאלה שהוציאו לעז על הספרדים שנכשלין באיסור חלב ודם, עיי"ש באות ו' ותראה] מטרתנו כאן הוא רק להראות גלוי ומפורש, איך שמציגים עובדא [ובשם ספר שנדפס] אשר לא הי' ולא נברא, וכאילו כל ה"חומרות" [לשיטתם שהדיון הי' על החומרות] שקיבלו עלהם האשכנזים בניקור אז בעת התייסדות השחיטה, הי' רק באין ברירה כי לא הי' אפשר להם לייסד בית השחיטה, רק אם יקיימו התנאי שיקבלו עליהם סדר ניקור הספרדים. ועל סמך זה בונים הלכות אשר פורחים באויר ואין להם שום יסוד, ולכן נעתיק פה לשון הספר תורת ניקור הירושלמי ותבין את אשר לפניך!

תורת הנקור הירושלמי

לג

השתלשלות הניקור בירושלם

...כן היה בדבר, השחיטה" בראשית ישוב ימי האשכנזים בירושלם לא חשבו הגוים מזרע אברהם כיהודי הספרדי ולא סמכו על שחיטתם, ולא יכלו האשכנזים לשחט לעצמם כי הגוים לא היו רוצים לאכול בשר שנשחט ע"י יהודי האשכנזי כי כן אמרו להם היהודים הספרדים, כחפצם לשמור על זכויותיהם ועמדותיהם כלפי הממשלה לעצמם, בחששם שמה ישיגו היהודים האשכנזים את גבולם, ובכן היו היהודים האשכנזים מוכרחים להיות כפופים ליהודים הספרדים ולאכול בשר שנשחט ע"י שוחט ספרדי, אלא שמשגיח אשכנזי עומד על גבו.

מצב זה נמשך הרבה שנים, כמה פעמים נסו היהודים האשכנזים להשיג את „הכשר“ השחיטה מאת החכם באשי ראשון לציון הספרדי. אשר היה יכול לתת להם את ההיתר, ולא עלתה בידם. ורק בירח שבט שנת תרל"ד בימיו של מרן הגאון כמוה"ר מאיר אויערבאך זצ"ל הרב מקאליש עלה הדבר בידיהם והשיגו את זכות השחיטה מטעם השלטונות, ומטעם החכם באשי הראשון לציון (ראה ס' זכרונות לבן ירושלים עמוד 108)

ואז נתיסדה השחיטה האשכנזית תחת השגחת רבותינו הגאונים מוה"ר ר"ם אויערבאך ומוה"ר רש"ס זצ"ל, ונתמנה אז דורי הגאון מוה"ר זלמן בהר"ן לפוסק בבית המטבחים שלא ע"מ לקבל פס... .

בשנת תרל"ד כשפתחו היהודים האשכנזים את בית המטבחים לעצמם, וכל עניני הבשר עברו לרשות עצמם מבלי להיות כפופים לאחיהם הספרדים, החליטו אז הרבנים האשכנזים שלא לשנות מסדר הניקור שנהנו הספרדים בניקור החלק הקדמי של הבחמה, וסיפר לי השוי"ב ר' יעקב שפירא שליט"א שעבד במלאכת השוי"ב בנוכחות מרן הגאון מוה"ר רש"ס שזה האחרון אמר אז בעת שנפתחה השחיטה האשכנזית שאין ברצונו לשנות ממנהגים שנהג הפר"ח. שניהן פה בירושלם בתור רב.

וממצ"ע הדברים גלוי וידוע לפניך:

- (א) הספרדים לא הניחו לייסד שחיטה בשביל טעמים אחרים [לא עניני כשרות].
- (ב) בשנת תרל"ד השיגו הזכות מטעם השלטונות ומטעם החכם באשי [ולא נזכר כלל שדיברו אז מעניני ניקור וכשרות].
- (ג) ורק אח"כ כשכבר פתחו האשכנזים את בית המטבחים לעצמם, וכשכבר כל עניני הבשר עברו לרשות עצמם מבלי להיות כפופים לאחיהם הספרדים, החליטו אז הרבנים האשכנזים [לעצמם בלי הספרדים!] שלא לשנות מסדר הניקור שנהגו הספרדים וכו'.
- (ד) וסיפר לי השוי"ב וכו' שהגאון ר' שמואל סלנט [זצ"ל] אמר אז בעת וכו' שאין ברצונו לשנות ממנהגים שנהג הפר"ח שניהן פה בירושלים בתור רב.

ובקיצור: הגאון ר' שמואל סלנט ז"ל, לא רצה לשנות ממנהג הפר"ח!

[וכל המוזכר בפרי תמרים להד"מ!]

בקצה המסומן באות ג', הסמוך לחלב הכליות צריך להזהר מאד, כי דבוק שם, כפי שהזכרנו כבר, חלב שאיסורו מן התורה. אבל אנו נוהגים לנקר ולקלף את שני הקצוות, שע"י הטרפס ושע"י הכליות. בציוור ציינתי את ההיכר וההבדל שבין שני הקצוות.

לאורך הבשר הזה נראה קצהו של חוט לבן המהווה סימן של קצה מראה הכסף, הנמצא באמצע בשר זה, והנראה כמחלק את הנתח הזה גם בעומק הבשר — לשנים לכל אורכו.

בציוור מבחינים בחוט הזה, בקצהו האחד, בצד הכליות, מתגלה כל מראה הכסף, וכאן צריכים להשגיח מאד בניקורו משום שאיסורו מחלב הכליות.

*

ונחזי אנן!

מה הי' מנהג אבותינו ורבותינו בזה?

פרי תמרים

מד

פעיה"ק ירושלים ת"ו, אור ליום ג' לחודש מרחשון שנת תשמ"ג
גביית העדות שהתקיימה באור ליום הוכפל בו כי טוב
כ"ג מרחשון תשמ"ג

בליל אור ליום ג' כ"ג מרחשון תשמ"ג, התאספנו באולם הביד"צ בעדה החרדית, ובאו לפנינו המנקה הישיש הרה"ח ר' יוסף לייב ווייס שליט"א מירושלים ת"ו, ...

(ה) אופן ניקור טרפס הכבד כך הוא, הנה מבשר העבה של חיותרת הכבד (בארה"ב: גראבע טענדער לייז) הסירו לגמרי שלא ישאר זכר של קרום משני הצדדים — וגם חשומן שמתחתיו ניקור עד שנישאר נקי מכל שמנונית שע"ג הבשר האדום, ...

נא

פרי תמרים

בעזחי"ת,

סדר הניקור שהי' נהוג בעיר פעסט יצ"ו

ראיתי לנכון לבוא בשורות אלה לחודיע קבל עם ועדה ולבאר בקיצור בפרטות סדר הניקור שהי' נהוג בעיר פעסט יצ"ו, בעת שהייתי ראש מנקרים שם תחת השגחת הביד"ץ בקהל עדת יראים, שהי' אז ראביד תאון האדיר המפורסם ר' ישראל וועלץ זצ"ל, אשר סדר מעשה ניקור זה (חלק הפנים) נהוג עוד מקדמת דנא שקבלתי זה מהמנקרים שקדמו לי שם.
(ד) הדופן שמחלק בין חלק הקדמי לחלק האחורי מורכב משני חתיכות בשר אחד עב ואחד דק, העב נקרא יותרת הכבד והדק נקרא טרפס הכבד, את חיותרת נקרו הקרום והחלב משני הצדדים כי זה קרוב מאד לחלב הכליות, ואת הטרפס ניקרו רק את הקרום של צד המעיים אבל חשומן מתחתיו לא, והקרום של צד הריאה הורידו רק כשלא הי' ניכר כבר איזה צד הי' של צד הריאה, משום שלא יטעו.

עמוד והתבונן רק על רגע, על מה ולמה יצאו הכותבים, להקל בחלב גמור זה נגד מה שהי' נהוג כן בכל תפוצות בכל חומר איסור חלב?, למה לא טוב לנו להתנהג כמו שנהגו אבותינו מעולם

בזה, וכי לפי שמצאו התרשלות גדולה בין הקצבים דהיום, בחלב הזה, הותרה הרצועה ח"ו. צאי לך בעקבי הצאן!

ידידי היקר!

תדע שלצורך היתרם זה, הוכרחו לבדות מלבם קרום חדש על קצה הטרפס העב, ולומר שחלב הכליות הוא רק לאחר קרום הזה, על כן נגלה לך את הסוד, תדע שקרום זה עדיין לא נברא בשום בהמה! לא הי' ולא יהי' ולהד"ם! אדרבה לכו נא ונווכחה, נכנס אל המקולין ונראה בעינינו את המציאות, שעל קצהו של הטרפס מחובר חלב הכליות ממש. ואיך יכולים להכחיש את המציאות?!

ואתה הקורא!

אם תרצה לסמוך על הכותבים הללו, לא תאכל בשר רק מבהמה שיש לה קרום מפסיק הזה [אשר בדו בקובצם], ואל"כ תדע שאתה יכול להכשל באכילת חלב הכליות האסור מה"ת.

ראה הזהרנוך!



דוגמא ה

*

מתיר איסורי"ם, על סמך עובדא בדוי', ובנוי' על שקר וזיוף!

*

[חז"ל אמרו, הרוצה לשקר ירחיק עדותו, (הרא"ש במסכ' שבועות), הכותבים בפרי תמרים כוחן גדול לשקר גם במלתא דעבידי לגלויי, וגם בדברים שאפשר לבררן תיכף מיני' ובי']
ז"ל הכותב בפרי תמרים עמוד ק"ח:

פרי תמרים

קח

אך לגבי בני א"י שכאים לכאן ע"ד לחזור בזה יש לרונ אי מותרין כאן לאכול בשר מכח חומרי מקום שיצאו משם, ע"ז י"ל דכספר תורת ניקור הירושלמי כתב דהשתלשלות הניקור בירושלים הי' כן דמתחילה הי' כל סדרי השחיטה בידי הספרדים ולא הניחו להאשכמים לעשות שחיטה ולאחר זמן הניחום כתנאי שיקבלו סדר ניקור של הספרדים ראולי יאכלו הספרדים ג"כ מהם וכן

בר בי רב דחד יומא שמתחיל ללמוד פ' ויקרא, קורא בדחילו ורחימו את הפסוק "כל חלב וכל דם לא תאכלו" וסוגי החלב מפורש בקרא בפ' ויקרא ונשנה עוד כמה פעמים, שביניהם נמנה גם חלב הכליות, והאיך לא רעדו הכותבים הללו להתיר חלב גמור כזה בלי שום פחד ובלי שום מורא.

והא לך לשונם:

לג

פרי תמרים

הבה נבדוק איזה מציאות של חלב מצאו ע"פ עדות המנקרים הבורים הנ"ל, הנה בהמכתב לכ"ק ארמו"ר שליט"א מיום ה' ברכה הם מונים י"ב מיני חלבים אשר מצאו מבשר של ט"ו חניות החרדים, (אשר כעת נחבד שכתבם לו ראבינאוריש הנ"ל) והוא מונה והולך שמות הי"ב חלבים, ומסיים ראף כי מועטין יש לחלות במנהגים (וגם בזה יש חילוקי דעות אם תלוי במנהג ואם מנהג אונגארן ה"י להתייר) אבל דובם אינם תלויים במנהג כלל ואסורים לכו"ע ובכל מקום בעולם יש מהן דאורייתא, וכמבואר בכל ספר יקוד, כל מנקר בקי יודע מתוך הרשימה שהרבה כן ושאיין לפלפל בזה עכ"ל.

וניחוי אנו ונדאח אשר דובא דרובא הן מותרין ע"פ הדין ואינם לא חלב דאורייתא ולא חלב דרבנן וגם יש שאינן אפי' תלויין במנהג, וחלבים אלו שמצאו מניחין אותם הקצבים לכתחלה, ורק מחמת חסרון ידיעה בהלכות חלב והמנהגי הניקוד יכולין לכתוב ההיפך, ובדור שהטעמו המנקרים הבורים כנ"ל, וגם במיעוטא דמיעוטא דאח להלן פרטי הרברים...

(ט) קצת חלב הכליות על הבשר עב של הטרפש. הם קוראין להשמנונית שעל החלק העב של חצר הכבד שהוא חלב הכליות, כמבואר במכתב המערער לרבו המנקר מלאכי, זה עם הארצות גמורה. שלא נמצא בשום ספר מספרי ניקוד דין ניקוד בזה, וי"ל דין שומן היותר שמותר כנ"ל אות א', וחלב הכליות הוא רק לאחר הקרום, והמערער הנ"ל במכתבו שואל שאלת חם לרבו מלאכי, שאינו יודע בדיוק כמה השיעור שמחמירים שם אפי' על כ"ש, ואם כי היו הרבה מקומות שהסירו השומן הזה, ה"י רק לחומרא בעלמא לא מדינא כלל.

... עכ"פ הראינו לדעת "שכל מנקר בקי יודע מתוך הרשימה שהדבר כן ואין לפלפל בזה", יודע שדובם כנולם הם דברים המותרים לכתחלה, ומותר לכתחלה לאכול החלבים ההם שהם אומרים שהכשילו בזה את הרבים. עכ"ל.

(המעייין יראה בפנים בכל ההמשך, וגם בהביאורים, שאות ט' הוא מאלו המותרים (לשטותם) לכתחילה)

*

והנה אין עסקינו פה ליכנס בפילפולי שמעתתא, ובהעתקת ספרים כי נצא בזה מהמכוון במטרת קונטרס הנוכחי, אעפ"כ נציג לפני הקורא רק איזה דוגמאות בעלמא באיזה לשון של חומרא, מדובר בזה בספרי הניקוד, ויתברר לו מה שמתירים כאן לכתחילה

לאכול, והאם באמת לא נמצא בשום ספר מספרי ניקור דין ניקור בזה.

זה לשונו של ספר המפורסם "זבח שמואל":

דרישת **בזיר ניקור בלשון אשכנז** הזאב

חצר הכבד (רויט פלייש) מן מאן אראב ציחן
דיא אױסערױענדיגסטע. הױט וואו
דיא לעבער ליגט ראדוויי. ווען מאן אבער נױט ווייס
אױף װעלכע זײט דיא לעבער אױס געלעגען זא מן
מאן אללע ביידע ווייטען טרױבען. דארום געהער מאן
אױן שטיקעל פאן דיא לעבער לאוען אן דען רױטפלייש
אז מאן ואלל ווייטען װעלכע זײט מאן סױ טריבען.
אונד ראם פעטן וואס אױס אן רױטפלייש אנטטער דיא
הױט אױס כשר. ברויך מאן גילט אראב נעמען.
מאן מן אבער גוהר זײן. לפעמים בלייבט אן עק
פאן דען רױטפלייש בראטען חלב ואלעס מן מאן
אראב נעמען דען וואס אױס אסאך (משום חלב הכליות)

וז"ל: ספר רב טבחיא:

טבחיא

רב

ערקלערונגען צו תבנית „א“ (זייטע 83).

ד. פאדנרעק, דאס איז אייך ארעשט פון הערדעכד, די פעטס וואס אנטטער
דעם פאדנרעק אין וואס אױף די חליות השדרה, פון די הדיא יג אן צווייף
צו די אליה — איז דאס חלב נביר.

וז"ל ספר נצני ניסן: (מהמנקר המפורסם דק"ק ביאלוסטוק יע"א)

עמוד 47

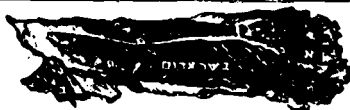
ניצני ניסן

שומה עלינו להראות ללומד את הטרפס כשהוא שלם, לפני שהשוחט
פותח אותו. באיזה צורה הוא מבדיל את חלל הבטן בין אזור העיכול
לאזור הנשימה, וכן צריך הלומד לדעת באיזה צורה הולך פס הבשר הנקרא
„בשר אדום“ הנמשך מן הטרפס סמוך ללב למעלה, עד לכליות למטה,
לחלב הכליות, כדי שיהירו וישמרו לנקר היטב את הקצה הנ"ל שבבשר
אדום זה — מחלב הכליות, שאיסורו מן התורה ועונשו חמור מאד ר"ל.

ועוד שם בעמוד 108, וז"ל:

הקצה השני (אות ג) מגיע עד לחלב הכליות, כשגושי חלב זה נדבקים

בו וחודרים לבין הדביקים והפרישות של קצה הנחת.



וסיים הכותב "וכבר הבאנו שם מהבה"ז שגם מנהג פולין הוא לחומרא בעלמא והבן" כי פשיטא שאם מנהג פולין הוא רק אַפּקראצען [בהעברה בעלמא] ולא זוּיבע"ר, וגם תיבת מו"ז מע"ן לא כתוב בנוסחתו, ובחלק הפנים אין בכלל חלב הכסלים, א"כ גם האוסרין אינו אלא מטעם חומרא בעלמא [וכנ"ל שגם בפולין לא החמירו בכל המקומות!] ומסיים שם בסוף האות בזה"ל "א"כ ברור ופשוט שמה שהחמירו בפולין גדול [לא בכל פולין] הוא רק מטעם חומרא בעלמא שהיו מנקרים מצויים להם בניקל וז"ב" עכ"ל.

בין והתבונן ותעמוד מרעיד!

ומסקנת הכותב להלכה!

בסוף כל הפלפול היפה הבנוי על מה שבדה נוסחאות מעצמו.

מסיק שם הכותב וז"ל:

סה

פרי תמרים

והיוצא מכ"ז שמה שנהגו להתיר הקרום העב וחלב שתחתיו וקרום הרק שעל הריפאלע הוא בנוי על אדני פז ואין שום צורך לשנות מהמנהג לענ"ד.

שומו שמים! עד היכן מגיעין הדברים!



דוגמא ד

*

מתירים חלב דאורייתא

*

משנים מנהג אבותיהם

*

מכחישים המפורסם בספרי הניקור

*

בריאה חדשה!

*

לא די להם במה ששלחו יד ברבותינו הראשונים זי"ע, אלא שגם העיזו לשלוח יד בתורת משה גם בדבר שמפורש בקרא, שכל

השוואת הנוסחאות

נוסח שלו המזוייף:

(א) [התחיל באמצע הענין והשמיט כ"ז שהוא היפך כל הבירור שלו, הגם שדבר כזה הי' לו להביא ולא להשמיט].

(ב) כי לונבי"ש שנזכר (ברש"י) [??] הוא ג"כ

(ג) בשר אדום בקושליץ (הוא הסינט"א וטריפה ברעטי"ל — בחלק האחוריים) [ידוע שסינט"א הוא ע"י הגב, וטריפה ברעטי"ל הוא ע"י הכחל סמוך לבטן, והכותב הזה כוללם יחד תחת שם קושליץ].

(ד) עכ"ל פר"ח רק בארצות (פולין) אלו אוסרין, ולפי"ד פר"ח שפיר אנו בני אשכנז מקילין.

[זייף והשמיט, והוסיף לשון עצמו — היפך מהמבואר באות א', והשמיט שיתורץ שיטת המחמירין ג"כ לפי הפר"ח ודו"ק].

(ה) אפי' שנמצא שם בשר בין שומן לשומן ועיין בנ"ש, [ודו"ק].

(ו) תחתון ומותר עכ"ל, [ודו"ק]

נוסח האמיתי:

(א) ועכשיו לפי השיטה הזו שפיר אוסרין אותו חלב שתחת העור בכל מדינות פולין פיה"ם מערי"ן וגלילותיהן אבל אנו בארץ אשכנז סומכין על הרש"י.

(ב) כי לונבי"ש שנזכר [בבעהע"ט] הוא ג"כ. (ג) בשר אדום בקושליץ, וכ"כ הפר"ח.

(ד) ע"כ לשונו פר"ח, וכן בכנה"ג ס"ד סעי' ל"ד ועתה יתורץ הקו' הנ"ל מפני מה מחמירין בארצות הנ"ל ותבין היטב, ולפי פר"ח שפיר אנו בני אשכנז מקילין [ר"ל שע"י הפר"ח יובן הן שיטת האוסרין והן שיטת המתירין — ודו"ק].

(ה) אפי' שנמצא שם בין בשר לבשר שומן שנקראין קצת חלב ועיין מזה בשו"ת נ"ש.

(ו) תחתון ומותר כי חלב שהבשר חופהו אותו וכו' [מכ"ז מוכח שהכל נקרא כסלים ורק מותר מטעם חיפוי בשר].

וסיים בדברים מעורבבים בלתי מובנים: "ועכ"פ גם הוא למד בדברי הרב"א [ראב"ן] כמ"ש בעז"ה [ל"כ שם לפני זה כלום, מזה הענין ודו"ק] שמה נובע מנהג אשכנז [הכל לפי זיופו] — דאילו לפי נוסח האמיתי גם המנהג של המחמירין מיושב עפ"י הראב"ן וכנ"ל (אות ד')] ורק בליסא ששייך לפולין גדול אסרוהו משא"כ בג' ארצות וכו' נהגו להחיר וכו' [כל הפלפול והסבר הזה הכל לפי נוסח המזוייף שלו שהוסיף מדעת עצמו — לא דובים ולא יצר!].

*

*

סב

(א) שטיק אדער לאך שטיק מוז מען וויסען.
(ב) ארונטערציהן מוז מען ערשט דעם זויס.
(ג) נעבען ארונטער שניידען.

וכו'. ע"כ קאי הכל על הכסל וקרא אותו מתנים אע"כ מאחר שדבק במתנים נקרא לפעמים כטל ולפעמים למתנים כסל כי לונכיש שנוכר (ברש"י) הוא ג"כ בשד ארום בקושלין (הוא הסינטא וטריפה ברעטיל — בחלק האחוריים) וכ"כ הפר"ח (סקי"ב) וז"ל חלב שתחת המתנים לשון ראב"ן סי' ר"פ וחלב שהבשר חופה אותו הוא חלב שבתוך הכטלים שתחת בשר ארום והוא מתפשט מן הכליות והולך וכו', אבל תרבא דתותי מתני אסור הוא חלב שתחת המתנים וכו' וקרום רק מפריד בין אותו חלב ובין בשר שומן שתחתיו העליון חלב והתחתון שומן וכו' עכ"ל פר"ח רק בארצות (פולין) אלו אוסרין. ולפי"ד פר"ח שפיר אנו בני אשכנז מקילין כי הוא כתב העליון חלב הוא נגד המתנים והתחתון שומן תחתון הוא הכסל הסמוך לארץ לכך אין פותחים הבשר בכסל אפילו שנמצא שם בשר בין שומן לשומן. ועי' בנחלת שבעה (סי' מ"ח) והמחמירין גרסי הכל על הכסלים כי הקרום הרק אינו נחשב חיפוי כלל לכך נקראים תחת העור ג"כ עליון רק מה שבתוך הבשר ממש נקרא תחתון ומותר עכ"ל. העתקתיו כי הוא ספר יקר אינו מצוי.

ועכ"פ גם הוא למד בדברי הרב"א כמ"ש בעז"ה שמוה נובע מנהג אשכנז ורק בליטא ששייך לפולין גדול אסרוהו משא"כ בגי' ארצות גאליצ'י האדומה ואלין אוקריינא (שהי' שייך לר' ארצות כידוע) נהגו להתיד כמ"ש לקמן סוף אות ז' בשם הגר"ש קאדינר

עכ"ל.

*

[הערה!]

הגם שכל דברי הכותב הזה בכל ביאורו שם בכל הענין אין לו שום פירוש והסבר [אדרבה דוק ותשכח], אבל אנו לא נפלפל בדבריו, רק נעתיק מהצורך להוכיח את זיזיו בהעתקת ספרים לצורך בניית הבנין שלו, ונקדים בקצרה להבנת המטרה שלו.

הנה רצה להוכיח שהעיקר הוא כהמקילין בחלב שתחת קרום העב, ושגם האוסרין לא אסרוהו רק לחומרא בעלמא, וביסוד הדברים יש לו שתי ראיות לזה.

(א) [כמו שכותב להלן בעמוד ס"ה] וז"ל ובאמת גם בלא"ה כל שהי' מנהגים שונים בפולין גופא, אמרינן שגם במקומות האוסרים אינו רק חומרא וכו' עכ"ל, וממילא צורך גדול הוא להכותב, לברר שגם בפולין במקום המחמירין, החמירו רק במקום אחד ולא בכל פולין, כי אז ממילא הוא רק חומרא.

(ב) יש לו ראי' כיון שהאוסרין החלב אינם קולפין אותו לגמרי רק בהעברה בעלמא, ממילא חזינן שבעצם ההלכה ס"ל כהמקילין, ורק לחוש להמחמירין מסירין את החלב בהעברה בעלמא, ועיין לקמן עמוד ס"ה שרמזו לזה בשם הבה"ז, ובע' קי"ח שם ועוד בדברי הכותבים, ובזה נבוא אל המכוון:]

*

צילום לשון הצינה לדור כצורתו וכהוייתו:

הלכות ניקור לבעל העיטור

מקום דוד ח

ד ואח"כ מתחיל במקום מיום הגיד שמוציא מן

החזה (ה) ומקליף בידו אותו הקרום

שעל הכסלים: ה ובשמקליף

ד (ב) ומקליף נזח כדן מעלוקם נין
הסלחונים קלה ממעריך
נשומן שחמם כפוד על הכסל ונקלעין סלג
בכבלים כדליחם שמולין ד' ס' ע"כ נדע
וע"ס ובפנ"ס אזי כהגל וליתחמל כז חדל

שמש קדמי כן חלחל משום פנחם דספלי ודכפלי וס' ודכפלי כן הקרום שעל הכסלים. וכתב ז"ל נס' כ"ד
ד"ס סלג שחמם המהניים וז"ל וכמז הכשנ"ל נחשונה סלג שנתוך הכבלים יס חוקרים לוחי מפני שנחמל
כחז לוחי עס סלג שנתוך הכליות ק"ל כרנל ור"י דממדי ל"ס ולחו נוסבין זו היחד דהביס דכוליס דנא ור"י
סומלס כול דממדירין כז רש מקומם שכהו זו ליכור ונלוחו מקומם אפשר שלכור להחיר להס דשחל לל
שחז זו סלג נכיו ליכור שחז סלג שעל הכבלים עכ"ל: ונחשונה אפרח כמז סלג שחמם לוחי הקרום שמולין
מקרי נשכר נכבלים לוחי סלג שחמם קרום דק בסמוך למתנים חדלי אכור ולין זה נקלס שנתוך הכבלים סלג
לוחי שחמם ממש מוסס לוחי וכול לוחי כומד נין כמלי נשכר הכבלים סלג לוחי שחמם קרום נלד מוסס לוחי נקלס
כול על הנשכר ולל נחוך הנשכר ולין מי שמתחיר עכ"ל. ועכשיו למי כשיקס הוא שפיר לוקרין לוחי סלג
שחמם כפוד ככל מדינות פולין פ"ה פ"ה מעריך ובלילומיסן. סלג לוחי נלדלס אשכנז סומבין על דס"ס כמלי
לנ"ל וז"ל סלג שחמם מוסס לוחי סלג שעל הכבלים שחמם הכליות ונחלס נגות הכבלים (מיס כממדי
יוס מוז סימן י"ב ונכ"ל סימן כ' נז"כ נכמלס אפר שחמם סלגליס כמליס נלד סלגליס דס למעלל וכללס
למחל ונקלס ממשון הכבלים סלג סלגליס נגות הכבלים למי שחלס סלגליס נגות ממשל לסלך סלגליס
עליס). ולסר דך נכלל סחמ כנשכר לוחי דק ומחשפס סחמ לוחי נשכר דכל הכבלים ומשכנשר סוססו מוחר
ושכללס למחל לוחי נשכר יוניס ממנו קרום עכז ולין נלד קרום דק וקליס המחשפס ככל הכבלים שלכור משום
סלג כדלקמן וסחמ לוחי קרום עכז יס סלג ויס נוסבין ליכור נלוחו סלג למי שלוחו קרום ליטו סחז. סימון
נשכר שדק כול סלג נלדלס אשכנז נוסבין זו היחד ונכז נשכר דספוי נמור כול עכ"ל כנע' ויכול לסקסות
לסדדי כנ"י ונמ' וע"כ למי לוחר שחז סומלסות עכ"ל כנ"ל כלי קלי על הכבלים נלד סלגליס המחמיר לו סמחלי
נשכר שדך מרד' דחוחל מחל' וסממדירין סנכו שחמם כעור היס לו מניקלס מחללס המחמיר' וסלגליס נלדנדי
לסממדיס נקלס כבלים ולסממדיס נקלס מחמיר כעז סמלסלס נניס יוסק סימן כ' נד"כ כמדירס דקרוס לנכל
ספירור וז"ל כמז ננידו נס' ס"ס כמחיל מעקוס סיוס כניד שמוליס מן סחז ומקליף נידו לוחי
קרום שעל הכבל וסממדירין נלדלס סוסין סלג ככלס וס' נ' מימין וס' משחלל וס' נוסכר לוחי
סלג שחמם נשכר המחמיר ומקליף יס יסח מחמם נשכר המחמיר עשמי לייד כמחמם ולסר כן מעכ"כ
נשכר המחמיר סקורין נלדלס לונג"ס ונוררו יסח עשמי נלדלס וסחז עלס כניתון כממיר סמחכו ומכיר
כל סממדיסות שחמם עס כנשכר כדי סלג יסחמירי זו עשדדי כמדירין ונשכר המחמיר כלום כנ"ל ציח יוסק
ובין מזה נקמן נדון קובליץ סימן י"י נמקוס דוד ספיק' ל' ללס וסנכז נניקלס זו סממדיסות ענידן וממדירין
סחמ סקרוס סחזלך נחוך הכבל על כדסך קלי ככל על ככלס ונקלס לוחי מחמיר סלג על כדסך מחמיר שדק
נממדיס נקלס לסממדיס ככל ולסממדיס למחמיר ככל די לונג"ס שנוכר חוס גס כן נשכר לוחי נקלסליץ. וס'כ
כפיר מלס וז"ל סלג שחמם המחמיר לשון נלדלס נסימן ל"ס וסלג שחמם מוסס לוחי סלג שחמם הכבלים
סחמם נשכר לוחי וכול מחמם מן סלגליס וס'כ למי כנשכר סלדוס מוססו לוחי דלחל על סלג כבלים אפרס
כמדיס ולל שנתוך כבלים סלג חלחל דחוחל מחמיר' ליכור וכול סלג שחמם המחמיר סקורין לו מונליס"ס (כול
סלג סניך כדעק נשכר לוחי עכז) חוס סלג סקורין ללס נין נשכר לוחי סלג כבלים ונין סקורין ללס וממדירין

ה ובשמקליף נראים (ה) ראשי הורשין שהן
בכסל וזן שלשה מימן ושנים
משמאל שלשה מימן מתחלקין לשנים ושנים
שמשמאל מתחלקין לשלשה שלשה ונחל ראשי
רגידי בידן ומשמיד ומשכין מאליון בהיותם חם
אבל
ספיק' ניד וסמם שחזר עשירי כנ"ז ע"כ ממדירין נלדלס כנ"ל וסנין סימס וס' מל"ס שחזר לט נגי סממדיס
קלירין די סול כמז סלגליס היס חוס נלד המחמיר לונג"ס וכממדירין סימן סחמלס סול ככלל סחז סמך
לסלך לנך סין ממדירין סמך: נד: וז' סח' סממלס ס' ע"כ נשכר לוחי סממדירין סמך סלג. וסנין מזה נש"ס
נלס סמך סימן מ"ס וממדירין נכסו ככל על הכבלים די הקרום דק ליט נשכר סימין כלל לך נקלס
סחמ כמדי גס כן פליין דק סחמלס נשכר ממש נקלסין כממדירין וסמך די סלג נשכר סימין לוחי (ועיין
נסימן ס' דין סלג שעל הכסלים נקוס דס ס' כ')

אבל מלמד שלא אדם חס החלב הזה הוא חלב גמור
 או לא ולרד צירור מן בקיאים בזה וצנ"י סי'
 סי"ב בסופו צניאורו על הניקור מהיעור מבוחר דגם
סמך לגי' קשורים שרשי חלב (ואצ"ג דנראה שם
 שמוספק אולי רק יונקים מחלב הסמוך להם מ"מ הרי
 בוי סד"א וכמ"ש בצי' בסוף הכ"י שם) וגם מלשון
 הרמב"ם ופוסקים נראה דדוקא בחושים וקרומים אין
 מעצירים אותו אבל בחלב יחי' איזה חלב שיהי'
מעצירים אותו ונראה הטעם משום שאין הכל בקיאים
לחלק וכדברי הכ"מ הבי"ל וגם כפי שבי' דעסק בזה
בלא קבלה א"כ הרי יש תקנת קדמונים שלא נעסק
בשי"צ בלא קבלה מבין וחכם ומכ"ש בניקור שהוא
קשה יותר משאר בדיקה וא"כ הוי פורץ גדר וכו',
ומה לנו לרחם עליו כיון דליהו גופי לא חס על נפשו
ונשמחו, ופי' פ"ד ידיים משנה ג' הרי אהב כמחנך
ממון ואין אהב אלא כמפסיד נפשות כו', ולכן אם כן
הוא כמ"ש ר"מ במכתבו שעסק בניקור אחרים
מדעתו דנפשי, אינו חפץ להטפל בהיתרו כלל,
 עכ"ל,

שומע וצודק, וא"כ אין זה רק מפני שהוא קל במעשיו
 ומכרחיו לקנסו עבור זה לבד, ובפרט לפמ"ש הרמב"ם
 סי' ס"א היכי דליכא רגלים לדבר גם עד אי' בהכחשה
 נאמן יעו"ש, וה"כ צנ"ד כיון שלא הרי לו כתב סכודתא
 על ניקור האחרים והוא עסק בזה בשאט נפשו הרי
 נפנינו רגלי' שהוא חשוד להאביל עריפות.

ומ"ש ר"מ מדברי הטי"ז סי' קי"ט סקט"ז בחדם
 דטלפי תלוי צ"י, יסורי צנכ"י ח"מ סי' ל"ד
 שכל האחרונים חונקים צ"י, ואם כי צנ"י אחרי אש
 חו"ד סי' ז סמך להקל בזה ע"י חשוכה והתראה
 לפי ראות עיני צ"ד, אבל צנ"ז לא ראה להקל רק
 באופן שיטמוד עליו עוד אי' יעו"ש.

וגם מ"ש ר"מ לצד דצנ"ד הוי רק חלב דרבנן יש
 להעיר לפמ"ש הכ"מ פ"ד מהל' נחלות בדעה
 רמב"ם דדוקא תיח' יודע לדקדק בין איסור קל לחמור,
 אבל צנ"י מי שהשוד על הקל חשוד על החמור, א"כ
 גם צנ"ד י"ל כן, אבל מדברי הפוסקים שסתמו בזה
 נראה דלא ס"ל לחלק בזה.

והרי לנו בפירוש:

(א) לא מדבר מבשר הדע"ק אלא מחתיכת בשר שנקרא דעק"ל [נ']
 שהוא על וסמוך לירך מקום התחלת הגיד הנשה ודבוק לצד חיצון של
 נתח ה"יד" ושם יש חלב, ונקרא בל"א דע"ק — ובכל אופן הוא
 באחוריים ממש על יד הג"ה. ודר"ק] ואין להם שייכות זל"ז כלל.

(ב) השואל צידד שהוא דרבנן, [מטעם שמנונית גיד הנשה — שאסור
 משום ישראל קדושים שנהגו בו איסור].

(ג) הדע"ת נסתפק אולי הוא חלב גמור, [ואפילו לפי ספיקו של הב"י
 מ"מ הוי ספיקא דאורייתא].

(ד) ואפילו אם יהי' רק דרבנן מעבירים אותו על חלב יהי' מה שיהי'.

(ה) עסק בחתיכת הדעק"ל שלא ברשות בלי קבלה, הוי פורץ גדר,
 ומה לנו לרחם עליו.

(ו) ואינני חפץ להטפל בהתירו כלל.

ולפי"ז:

(א) מכש"כ וק"ו ב"ב של ק"ו שח"ו לאכול הדעק"ל בלי ניקור, [ולפי
 דברי הכותב מה שהדע"ת כותב דהוי דרבנן, התירו באונגארי"ן].

(ב) וגם לשיטת הכותב שהדע"ת מיירי מבשר הדע"ק שבכסלים,
 היכן הסכים הדע"ת שהוא רק דרבנן, ?? [ומכש"כ סתם חלב וכו'].

(ג) ואם כוונת הדע"ת לבשר הברעטיל, א"כ באונגארי"ן התירו גם הברעטיל בלי ניקור??? (רח"ל!).

והשקט לא נוכל:

על הרהיבו לכתוב בשם המהר"י סארזינא שהעיד שבכל ארץ אשכנז וכו' נהגו היתר בשומן הזה, וכל המעיין בפנים תשו' מהרי"ס, יראה בפירוש שהמדובר שם, בענין אחר לגמרי. ומה לנו להאריך, בכותב שאינו יודע בין ימינו לשמאלו, "מה לך אצל ניקור"! כלך לך אל ענינים אחרים ואל תכשיל את הרבים!

ואל לך להתלמד על חשבון הכשלת הרבים!

ומה שקשה לנו: כיון שלשיטת הכותב הכל מותר לפי כל המנהגים אונגארי"ן — קרעצקיא — אשכנז — בואימא — מוראביא — פולניא — ורוסיא, וא"כ למה באמת דוקא באמעריקא נוהגין כ"כ הקצבים בזה שלא להניחו לחלק הפנים, על מה ולמה מחמירין בזה? וצ"ע!.



דוגמא ג

*

הררים התלויים בסער"ת הזיופים!

*

ז"ל הכותב בפרי תמרים עמוד ס"ב:

פרי תמרים

סב

שוב שלחו לידי ספר צינה לדוד (שנדפס שנת ק"י להר"ד דייטש מנקר ראשי בק"ק נ"ש תלמידו של הזבח שמואל מק"ק ליסא כמ"ש בהקדמתו וקראו שם גדול הדור בעסק זה וכתב שבא להחזיק הספר טהרת אהרן להעמידים על מכונם והסכים עליו הגר"י אייבשיץ, ז"ל בהסכמתו וביקש להסכים על ידי להיותי בקי באומנות זה, וראיתי מה שכתב וכו' וראיתי כי אין בו שכולה, והגר"ש הילמאן כתב כי אנכי איני מאומנות הזה אך בינתי בספרים ראשונים ואחרונים ומצאתי דבריו מכוונים וכו' ומדבריו שם נראה שטיבב בכמה מדינות), ושם במקום דוד אות ב' כתב שזה החומרות מב"י (בשם הרשב"א) הנ"ל קאי הכל על הכסלים נגד הכליות המחובר לו מהמתנים ששם שייך תרבה תותי מתני והמחמירין סברו שתחת העור הי' לו יניקה מחלב המתנים, והר"א' לדבריו לפעמים נקרא כסלים, ולפעמים נקרא מתנים כמו שתראה בב"י סי' ס"ה בד"ה בסדור הניקור לבעל העיטוד (לא העתקתי מפני האורך)

דוגמא ב

*

מתיר חלב דאורייתא!

*

סילוף וזיוף בדברי הדע"ת.

*

מוציא לעז על אונגארי"ן.

*

ז"ל הכתב"ן בפרי תמרים עמוד קפ"ז:

קפו

פרי תמרים

ועיין בספר דעת תורה סי' ס"ד סכ"א דכ' דסתם חלב שעל בשר הדע"ק אינו רק מדרבנן (ומה ש' להסתפק בדברי הבי"י סי' ס"ה בענין יניקה מחלב וקשר שרשי חלב בבשר הדע"ק נראה שכונתו לבשר הברעטי"ל וההירץ שטעלין, ועיין ברוקח. דקרא לאותו מקום כפלי, דהיינו כסלים), וכל זה לאותם שנוהגין להסיר החלב וכבר כתבנו ממנהג אונגרי"ן המובא באהל יצחק שמחזירין אותו, ועכ"פ במקום שתחת הצלעות כודאי שאין כאן רק משום תקנה ומנהג המקום (ובאמת מדברי החת"ס ש' שקרוב מאד לחלב הפריסה שזהו חלב שעל הקרב, מוכח שאין כאן משום חלב הכסלים, גם כבר כתבנו שכל הקרומין שנהגו להסיר אינו רק חומרא מכיון שלא נזכרו בגמרא וכדברי רבינו יואל).

והעיקר בזה מה שקיבלתי ממנוקד מומחה שכבר שימש במלאכה זו יותר מששים שנה, ויש לו כתב תעודה מהרב הגאון המפורסם האב"ד ר"ק קערעצקיא זצ"ל, שהעיד המנהג שה' נוהגין לחתוך בשיפוע מעט נוטה לצד האחוריים (ולא לצד הטבור) וכוונתם היתה כדי שיוכלו להתשמש בהשומן הכשר שמונח על הדע"ק, שה' חשוב עד למאד בימים ההם (וכבר כתבנו שהמהר"י סוראוינה העיד שבכל ארץ אשכנז כואימייא מוראביא פולוניה ורוסיה נהגו היתר בשומן זה) הרי מבואר שמנהג אונגרי"ן ה' להחיר אותו שומן וגם לא חששו לתקנת הטבור. אמנם גם בזה דברינו רק להתלמד, שנוהגין הקצבים בזה שלא להניחו לחלב הפנים.

עכ"ל.

תוכן דבריו:

- (א) מעתיק מספר דעת תורה דסתם חלב שעל בשר הדע"ק אינו רק מדרבנן.
- (ב) וכ"ז לאותם שנוהגין להסיר החלב [ולדידהו אסור רק מדרבנן].
- (ג) וכבר כתבנו ממנהג אונגארי"ן שמתירין אותו [את החלב שעל בשר הדע"ק, שלהדע"ת אינו רק מדרבנן].

(ד) ועכ"פ במקום שתחת הצלעות [בחלק הפנים] בוודאי שאין כאן רק תקנה ומנהג המקום [פלא שמודה שתקנה! ולא יזה צורך תקנה?].
(ה) והעיקר מה שהעיד המנקר [פלוני אלמוני?] שנהגו לחתוך בשיפוע לצד אחוריים.

(ו) ולהשתמש בהשומן הכשר [ש"מ שיש מה שאינו כשר?] שמונח על הדע"ק. [רח"ל!].

(ז) עדות המהר"י סארוזנא על היתר השומן הזה [החלב המונח על בשר הדעק בחלק האחוריים].

(ח) הרי מבואר שמנהג אונגארין הי' להתיר זה. [היכן מבואר?, מפי עד פלוני אלמוני שלא הי' ולא נברא].

(ט) וגם לא חששו לתקנת הטבגר.

(י) [והעשירי יהי' קודש] למעשה נזהרין הקצבים בזה שלא להניחו לחלק הפנים.

ובעשרה מאמרות נברא העולם החדש שנתגלה לנו בעוה"ר!

*

[הערה! לפני שנעתיק הזיופים הנגלים לעין כל שבדבריו, אין אנו רשאים לשתוק מלמחות ולצעוק בקול רעש גדול על החציפות שבכל קטע הזה להתיר חלב דאורייתא בשפלות גדול כזה, ולהוציא לעז גדול כזה על אונגארין ושאר מקומות, שכאילו אכלו ח"ו חלב דאורייתא, ועוד החציף להביאו כן בשם האהל יצחק, אוי לנו מעלבונה של תורה! אוי לאותה בושא! אוי לאותה כלימה!].

*

ונחזי אנן:

הא לך לשון הדעת תורה:

דעת תורה

נפ"ק ר"מ שכתבתי בשר שניקח כולו מה שקורין בטנח"ס דפקיל וכולו רק חלב דרננן וא"כ אין משבירין אותו כמ"ס ציד"א סוסי"א עכ"ל. ...
אבל כנוף השאלה הרי לפמ"ש ר"מ ליכא רק פ"א להכחישו דהיינו המנקר כ"ל וברי זה מכחישו וכו' פ"א כהכחשה. ואינו כלום כמבואר ציד"א סוסי"א, וא"כ הדבר פשוט שאין להעבירו כלל. ואולם כפי הנראה ממכתבו שאין לו כחצ סבדוחא על ניקור חלק אחורים ונאחז כח בל נקק ולמכור הכשר וסמך על הצנחו לצד וידוע לכל שאסור לו לעסוק בזה עד שינדקומו מומחים אם הוא צקי בזה כנכוג וכו'.

פס"ק פ"א: טבח וכו' ונמצא אחריו חום וכו'. עמ"ל דפס"ק ס"ב בלחורן ככל פרטי הלכך זו, ואעתיק כאן מה שהשכתי בזה מלא בשנה חרל"י: להרב המופלג בחייו מו"ה חיים לבי נ"י צקי קאפיטשניץ. פ"ד שאלתו צ"י צב"כ שטעו חנות למכור בשר ולשחוט בכמות, והביאו להם איש צקי כהשטת הכחמה ולנקר הכשר ולמכרו בעד פרס קצוב, והראה כחצ העדאש שידוע לנקר חלק הפנים ולקח האיש חתיכת בשר מאחורים וניקק אותו ומכר לאחרים, ולקחו הכשר ושלחו אותו למנקר ואמר המנקר שאלו אחריו חלב כשטורה, והאיש כ"ל מכחיש. ...

ג

(המשך להנ"ל)

*

באותו הענין — מזייף מנהגי ישראל

*

לשון הכותב הנ"ל באות א:

וכן נהגו בתפוצת ישראל

אדרבה נשמע מה בפי המנקר דק"ק סאטמער:

זה לשון המתוך גב"ע בפרי תמרים עמוד מ"ה:

מה

פרי תמרים

בנוגע לכבד: (נקודה 8)

רי"ל ווייס: בצד הכבד שהמרה תלויה בה הורידו כל חשומן, אבל שום עור לא הורידו שם אפי' חיי לבן, אמנם בדקו מתולעים (מאטליצעס).

בצד חב' — חיינו בגב הכבד לא היו מוציאים שום דבר ושום הייטעל, גם בצד אצבע הכבד (הנקרא דומען) בשיפולו לא היו מוציאים שו"ד.

רי"י גאלדבערגער: בארחה"ב כן מורידין הקרום שבשיפולי צד העבה של הכבד הנשאר שם לפעמים מחלב הכליות.

והרי שהעיד המנקר בפירוש שנשאר שם לפעמים מחלב הכליות (ושמורידין אותו), [ופשוט שחלב הכליות אסור מה"ת!].
ולפי דברי הכותב, נהוג בתפוצות ישראל להשאירו (ח"ו).

*

ובנוגע לעדותו של הרי"ל ווייס נ"י (שם):

אדרבה נשמע מהמומחים שהיו אז בסאטמער באותה תקופה:

והא לך העתקה מספר "לקט שושנה" שהופיע בעיר סאטמער בעת ששימש ברבנות כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מסאטמער זי"ע, [ונדפס בהסכמתו, עיין בדברי יואל (מכתבים) מכתב קצ"ה], וי"ל ע"י הרה"ג מוה"ר שמואל שווארץ זצ"ל אחי הרה"ג בעל גבעת פנחס בן בנו של

דין צריך בושש שכל המהרהר ח"ו אחר קבלת האבות הקדושים הוא ח"ו במהרהר אחר השכינה, ואין בזה שום פקפוק.

*

אמנם הכרוזים הללו עשו את הרושם באילו האמת הוא שבאן הערעור אחר קבלת אבותינו הקדושים, וממילא מוכן מעצמו, שאלמלי הי' האמת בן אז הי' ערעור כזה בטל ומבוטל לגמרי, והוא המלצה טובה ואין לך לימור זכות על הכלל כולו יותר מזה, והוא תהלתינו ותפארתינו, שאנו עומדים איתן בצור החלמיש, לבלי ליתן למשחית להזיז את הכלל ישראל מדרך ה' ותורתו הקדושה אשר קיבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים אפילו זיו כל שהוא.

*

אבל ידע נא הקורא החביב, שבאמת לא היתה שום ערעור כלל על קבלתם ומנהגיהם של הדורות הקודמים, וכל מי שיעמיק בהקובץ פרי תמרים ויסתכל בסילופיהם ובזיופיהם ומה שמעידים בעצמם על המציאות המר, בוראי יבין תיכף ומיד, שארבה טענת המערערים הוא רק לקיים מילי דאבות, ולהיות זוהר במה שהיו נזהרים הם לא פחות ולא יותר, וכשיעייין בעין יפה ירגיש מעצמו מי הוא המשנה, שידו על התחתונה, ויראה שבקובצם הזה יצאו וערערו על כל יסודות תורת הניקור, מתירים ח"ו חלב דאורייתא ממש אשר כל בר כי רב דחד יומא יודע שהוא חלב אסור ומפורש בתוה"ק, ומשנים את קבלת האבות, מקילים במה שהחמירו הם, ומהפכים את דבריהם, בליצנות גסה ושפלה, ולפי רצונם מהפכים את הקבלה האמתית, ומעירים עדות שקר באבותיהם ורבותיהם הקדושים, בסתירות גלויות מיני' ובי', ובהנה ובהנה יראה כל המסתכל בדבריהם, כאמת בלי נגיעות, והוא כ"כ פשוט ער שלבאורה כל הדיבורים בענין הזה יגיעים, כפולים, ומיותרים להיות עסקינו בהם כלל וכלל, ויותר טוב היתה השתיקה בהם, וכבר שמענו מהרבה מנקרים מומחים, שאצלם הוא דבר פשוט, שאין צריך אפילו לענות על קונטרס כזה, כי כל המעיין בו יבין וירגיש תיכף ומיד, את אשר לפניו, וירחיקהו מאהלו.

*

אך דא עקא שבעוה"ר המציאות הראה שברך כלל, אין העולם מעמיקים, ובשרואים ספר בכריכה נאה וברפוס נאה, בוחו גרול, ואוי לנו על עלבונה של תורה שגורמים ח"ו לעקור מקצוע שלם מהתוה"ק לסלפה ולזיופה, ומה נעשה לאחותינו ביום שירובר בה, על כל המכשולות המצויות במקצוע הלז, ובלי תבונה ובלי רעת נכשלים ח"ו במאכ"א, ובאיסור כרת ח"ו, ואנו נחשה, הייטב בעיני ה', ע"כ אמרנו ללקט באמרים ולהציג איזה דוגמאות אחר מני אלף ממש, להראות גלוי ומפורש על מקצת מסילופיהם ומשקריהם, ואיך שהכותבים הללו לא מבינים בתורת הניקור כלל.

*

וידע נא הקורא! כי אין זה גוזמא כלל, שכל הרוגמאות הללו הוא דק מעט מזעיר, וגם לא מסורר על סדר, להציג קודם החמורות ואח"כ הקלות וברומה. כי אין נחוץ כלל להיות בורר בחיוב חטאת, ומטרת הקונטרס הזה הוא רק לפתוח פתח להקורא איך להסתכל בקובצם הזה, ואח"כ ימצא כבר מעצמו אלף פעמים ככה. [וכבר מונח אצלנו מוכן עור הרבה. דוגמאות כאלה, אלא שקצרנו כאן במקום שהי' אפשר להאריך, ויורפסו אי"ה בח"ב].

הקדמה



יוצר היצורים ובורא הברואים יתברך שמו ויתעלה, לעד ולנצח נצחים, אשר בחר בנו מבל העמים, והנחילנו מורשה, תורתו הקדושה, אש שחורה ע"ג אש לבנה, ואנחנו עם סגולתו, קבלנוהעלינו באימה וביראה, ומאז קבלתה ועד היום הזה, שמרנוה בתדירא, במסירות נפש ובגבורה, וגם בשעת השמד והגזירה, לא זזנו ממנה אפילו בחוט השערה, ועליה הורגנו כל היום בכמה מיני מיתות משונות, קשות ואכזריות, וסבלנו על קיומה ושמירתה, יסורים קשים ועינויים מרים, ובעזו ובגאון עלו אבותינו הקדושים על המוקדה, לאעלה על לבם מעולם, להקל ח"ו מעליהם עולם, עול מלכות שמים, אפילו על רגע במימרא, ובפרט בשמירת המאכלים, וממרק בשר פיגולים, שמענו הרבה סיפורים, איך שהחמירו על עצמם באיסורים, והתרחקו עד קצה האחרון לא רק בחמורים אלא אפילו בקלים, הגם שהי' בכוחם לחפש ולמצוא היתרים, וחסידים הראשונים, פרשו מצ"ט שערים הגם המותרים, שלא ליגע ח"ו בשער אחר מהאיסורים, העל בן נקראו ישראל קדושים, ומי בעמך ישראל גוי אחר בארץ.

*

גם את זה לעומת זה, ובגודל קדושתם, בן גדלה נסיונותם, והבע"ד מניח את כל העולם כולו ואינו מתגרה רק בהם, ובת"ח יותר מבולם, להפילם ח"ו ולהבשילם, אם לא ברצון באונס, ואם לא ביודעים בלא יודעים, ושוחט דעלמא משום מאי מחייב משום צובע בידוע מהבעש"ט הק' וי"ע, שזה דרכו בסל למו, להפוך את האיסורים להיתרים, ולצבוע את העבירות, כאילו היו מצוות, ואכן מאז ומעולם זה הי' פעולתם של המוכיחים בשער, להוריעם את הפירצה, ולעוררם להתגבר נגד אויביהם, וישראל קדושים נתבעים ונותנים, היתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו, ויהי אך בשמוע קולו של המוכיח ובכר קמו העם משינתם, והתעוררו מתרדמתם, ועמדו שוב על משמרתם, משמרת הקודש, והיא שעמדה לאבותינו ולנו.

*

גם אשתקד בשנת תשמ"ג לפ"ק, באזנינו שמענו ובעינינו ראינו גבורתם וקדושתם של אלה הצאן קדשים, בשעמדו המעוררים והמוכיחים בשער, והוריעו להציבור על המבשולות וההתרשלות בפרשת ניקור החלב, הירוע, ומיד כמה סערה גדולה ובמעט בולם נמנעו אז לגמרי מאבילת בשר בהמה, בידוע ומפורסם, עד שהתגברו הקצבים, והצליחו בכח ובזרוע ובתחבולות שונות להשתיק את הערעור, גם יד הסגנים והפחות היתה במעל הזה בפעולות שונות אשר לא תעשינה עפ"י התוה"ק, ואשר אחת מהנה בלי ספק היתה גם הדפסת הקובץ פרי תמרים, אשר נועדה כאילו לברר שכל הערעור יסודה בטעות, והסיקו מסקנות, בתוצאות נוראות, והרגיעו הרוחות, הסוערות והנפחדות, ואלה הצאן מה חטאו.

*

גם אח"כ מעיקרי הגורמים לשבך את טענותיהם של המערערים, הי' הברווים השונים שנתפרסמו בחוצות, שבו מזהירים הרבנים שליט"א, שלא לערער ח"ו על מנהגו אבותינו ודבותינו הקדושים די בכל אתר ואתר, ובאמת שהוא דבר פשוט וברור, ולית

ב

(המשך להנ"ל)

*

באותו הענין — זיוף באופן אחר!

*

והנה הכותב הזה בעצמו כשמדבר מענין אחר, ונצרך לענינו ד' הז"ש הנ"ל, העתיק בעצמו את לשון הזבח שמואל, אבל באופן אחר, כדי שיקבל הצורה כמו שהוצרך שם, וז"ל המזויף: (בעמוד קט"ז).

קטז

פרי תמרים

ה) אמנם בספר זבח שמואל נזכר מזה בדבר אחר וז"ל, אין צריכין לנקר הכבד, ומ"מ אותה החתיכה הרבוקה בחלב הכליות כגון חתיכה יוחרת שיש בכבד היינו אצבע הכבד שקורין כל"א דאמו"ן, וגם מעט מן הכבד הרבוקה שם, לפי שהחלב הכליות מונח באמצע בין הכבד והחתיכה יוחרת צריך לנקר מן החלב הרבוקה, כי לרוב פעמים נמצא שם חלב מן הכליות, אבל מ"מ קשה למה צריכין לנקר חצר הכבד, אם הכבד גופא א"צ לנקר מכ"ש חצר הכבד, וי"ל שצריכין לנקר חצר הכבד בצד ימין גזירה אטו ח"ה בצד שמאל, כי שם מונח הפדר דהיינו חלב שעל הקרב, וא"ת והלאו הטחול מונח בצד שמאל ומכסה את ח"ה וכו', וא"כ לימא כשם שהטחול אינו אסור משום חלב ה"נ החצר הכבד, וגם הטחול מכסה את ח"ה, וי"ל דהטחול אינו מכסה אלא הקרום הלכן שיש בח"ה, אבל הבשר האדום שיש בח"ה אינו מכסה, ולכן צריכין לנקר ח"ה משום ששם הוא חלב המכסה את הקרב, ומשו"ה צריכין לנקר ח"ה בצד ימין גזירה אטו צד שמאל, ועוד לפי שאין הכל בקיאות איזה ח"ה של צד ימין ואיזה של צד שמאל, ומשום ספק צריך לנקר השני צדדין עכ"ל. המורס מרבירו שגם אותו אצבע הכבד שקרוב לחלב הכליות אינו אסור משום חלב הכליות, דהרי א"צ לנקר הכבד, וא"צ לנקרו אלא אטו חצר הכבד שבצד שמאל, וגם זה לא אמר דק באצבע הכבד, ולא בכל היוחרת שבחלק העב, ומוכח דזה א"צ לנקר כלל.

עכ"ל.

השוואה

הנוסח האמיתי בזבח
שמואל:

(א) ולכן אין צריך לנקר
הכבד, אבל מ"מ [והוא ממש

נוסח המזויף:

(א) אין צריכין לנקר הכבד,
ומ"מ

[כאילו כאן מתחיל הד"ה,

ובפשיטות שאין צריך לנקר הכבד כלל, ותיבת אבל מחק שאינו אזהרה מיוחדת, רק כהמשך אחד ודוק]

(ב) לפי שהחלב הכליות מונח באמצע בין הכבד והחתיכה יותרת צריך לנקר מן החלב הדבוקה, כי לרוב פעמים נמצא שם חלב מן הכליות.

[מחק תיבת ובין ובמקום זה כתב והחתיכה כאילו מדבר כאן מניקור היותרת, וממילא כשסיים אח"כ החומרא מטעם גזירה קאי על חלב המדובר כאן, ודו"ק].

באמצע ענין וקאי אדלעיל שם שמדבר רק מענין קרום הכבד].

(ב) לפי שחלב הכליות מונח באמצע בין הכבד ובין החתיכה יותרת צריך לנקר מן החלב הדבוק בו, כי רוב פעמים נמצא שם חלב מן הכליות.

[פי' שהחלב הכליות מונח בין הכבד ובין החתיכה יותרת, וצריך להסיר החלב הכליות הדבוק בהכבד].

וסיים הכותב:

המורם מדבריו שגם אותו אצבע הכבד שקרוב לחלב הכליות [פי' לשיטתו אין המדובר מחלב הכליות רק על הניקור של האצבע מטעם שקרוב לחלב הכליות, ואולי מטעם שוכב עליו וכדומה] **אינו אסור משום חלב הכליות** [דו"ק במה שהשמיט באות ב' תיבת "ובין" שאין המדובר לפי"ז על חלב הכליות] דהרי א"צ לנקר הכבד [שהרי בסתמא התחיל זב"ש לשונו אין צריכין לנקר הכבד וע"כ שהגזירה קאי על האצבע, ודו"ק באות א'] ואין צריך לנקרו [גם את האצבע] אלא אטו חצה"כ שבצד שמאל.

דו"ק ותשכח בדבריו אלו שהזיופים הנ"ל הוכרחו לו, להפוך הדברים מאסור למותר,

והדברים נוראים!



עלבונה של תורה

?

תוכן דבריו :

(א) כשחותכין המרה צריך לחתוך החלב הדבוק בה.
(ב) קו' מהר"ץ ז"ל למה לא מנקרים הקרום מעל הכבד.
(ג) ות"י הרמ"א מנהג אבותינו בידינו.
(ד) ת"י הז"ש, כיון דחלב הנוגע בהכבד הוא חלב דאייתרא, ואע"ג דאסרינן לאכול, מ"מ לענין נגיעה אינו אוסר, ולכן אין צריך לנקר הכבד [מהקרום שעליו].

(ה) [ואמנם הזהיר כדי שלא נטעה שאין צריך לנקר כלל, לכן כתב] אבל מ"מ אותה החתיכה הדבוקה בחלב הכליות וכו' צריך לנקר מן החלב הדבוק בו כי רוב פעמים נמצא שם חלב מן הכליות [המפורש בקרא לחיוב כרת].
(ו) [וחזור לענין ראשון] אבל מ"מ קשה למה צריכין לנקר חצר הכבד [פ"י קרום היותרת, כמו שמפורש שם אות ז'] אם הכבד גופא אין צריך לנקר [פ"י קרום הכבד] מכ"ש החצר הכבד, וע"ז ת"י שהטעם, שגזרו חצה"כ שבצד ימין אטו חצה"כ שבצד שמאל.

והתמצית להלכה :

(א) צריך לנקר בצד המרה.
(ב) הקרום מהכבד אין צריך לנקר.
(ג) אבל ברוב פעמים מונח שם באמצע חלב הכליות האסור מה"ת וצריך לנקרו. [לא מטעם גזירה].
(ד) ואיסור קרום היותרת [המוזכר בכל הפוסקים] בצד הימין, הוא מטעם גזירה אטו חצר הכבד שבצד שמאל.

*

ועכשיו התבונן בלשונו של הכותב בפרי תמרים (ע' קל"ט) בהעתקתו הדברים מהיפך להיפך ממש!
וז"ל : [העיקר הוא אות ג].

קלט

פרי תמרים

פרק י

בענין ניקור הכבד

(א) בענין ניקור הכבד הביא הדרכי תשובה סקע"ג כשם טהרת אהרן סק"כ, דצריך לחתוך הגידין והקנוקנות כאותו צד שהמרה תלוי בו, וכשחותך המרה צריך

לחתוך החלב שדבוק בה, אע"פ שזה החלב הוא של היתר שיש בקיבה שבני א"י נוהגין בו היתר, מ"מ כיון שאנו בני חו"ל נוהגין בו איסור יש לחתכו כמו חלב שעל הקשת עכ"ל, וכ"כ כ"ז בס' זבח שמואל, אמנם כ' שם שנוהגין לאכול הכבד בלא ניקור הקרום שעליו אף ששוכן עליו זה החלב, והביא שמהר"י נתקשה בזה מ"ש מחצר הכבד שמסירין הקרום בשכיל חלב הקרכ ששוכן עליו, ולמה לא מצריכין להסיר מן הכבד קרום דק, והאריך לפלפל בזה, וכ' דשאל להרמ"א ז"ל ואמר לו שמנהג אבותינו בידינו והם היו יודעים הטעם, והזכ"ש כ' ליישב כעמ"ש הטור בס' מ"ח וס' ס"ד דחלב היתר סותם נקב שבקיבה, אף בחלב טמא אינו סותם, מ"מ אמר' בש"ס כיון דבני א"י מתירין אותו החלב דקסברי חלב טהור, אמר' אינהו מיכל אכלי ולדידן מיסתם לא סתים, וכן הרי"ף והרמב"ם מתירין לגמרי אותו חלב שעל היתר, וכיון שחלב זה שעל הכבד הוא חלב שעל היתר ע"כ מקילין שלא להצריך הסרת הקרום ע"ש.

(ב) ובעיקר דין חלב היתר פסק המחבר בס' ס"ד סט"ו דאינו אסור אלא מצד המנהג והרמ"א פסק דמדינא אסור, ופי' הפמ"ג במ"ז סק"ג דמ"מ אינו אלא מדרבנן, וע' כערוך השלחן סי' ס"ד סכ"ה דלרוב הפוסקים אינו אלא חומרא בעלמא ע"ש. ונמצא דאם נמצא מנקר שלא ניקר החלב שדבוק בהכבד, דינו כדין מי שלא ניקר חלב דרבנן שמלמדין ומזהירין אותו ואין מעבירין אותו, כמבואר בס' ס"ד סכ"א.

(ג) וכ"ז בצד שהמרה תלו' בו, אבל כצד השני במקום חלב הכליות, מכורא בזבח שמואל שם שא"צ לנקר הכבד כלל, רק בחתיכת אצבע הכבד הנקרא דאמו"ן החמיר שם משום גזירה, וכבר הובא לעיל בפ"א שבדע"ת כ' דלא קיי"ל כן מדלא הובא כשו"ע ע"ש, וכן נהגו בתפוצות ישראל, וכא"י מחמירין בזה ומסירין הקרום שעליו משני הצדדין, ונהרא נהרא ופשטי'.

עכ"ל.

ותמצית דבריו ממה שהעתיק בשם הזבח שמואל:

- (א) צריך לנקר בצד המרה.
- (ב) [והעיר הכותב, שאינו אלא מדרבנן — או חומרא בעלמא].
- (ג) וכ"ז בצד שהמרה תלו' בו [שם הוא מדרבנן — או חומרא].
- (ד) אבל בצד השני במקום חלב הכליות, [קיל מזה], מבואר בזבח שמואל שם שאין צריך לנקר הכבד כלל.
- (ה) רק בחתיכת אצבע הכבד הנקרא דאמו"ן החמיר שם משום גזירה.

וגם ע"ז סיים הכותב:

(א) דלא קיי"ל כן.

(ב) וכן נהגו בתפוצות ישראל.

ובקיצור: מה שמפורש בז"ש שהזהיר שיש בכבד חלב דאורייתא, [והגזירה היא על ענין אחר], מביא הכותב בשמו, שהחמיר שם משום גזירה, [וגם החומרא הזו שהוא משום גזירה לשיטתו, לא נהגו בתפוצות ישראל].

גם רצינו להקל קצת על הקורא, אשר אינו בקי באומנות והלכות הניקור, שגם הוא ידע את אשר לפניו, ונסינו להציג רק דוגמאות הגלויות ומפורשות, ובניקל להבינם לכ"א יהי' מי שיהי', גם מבלי לרדת לעומק ההלכה, כי כל הדוגמאות יורו בעיקר רק איך ששינו בדבר שיוכל להתברר השינוי, והסילוף ניכר תיכף בהשקפה ראשונה מבלי שנצטרך לתרץ את הדברים בדרך פלפול שמעתתא, ואפילו מי שאין לו ידיעה בתורת הניקור יוכל עכ"פ להשוות את הדברים, ולהרגיש את השקרים שבדבריהם.

*

ובטוחים אנו, שכאשר ידאו הקוראים את דברינו הנאמרים באמת וצדק, מיד בינו וידעו, שאין לסמוך על ההיתרים הברויים הנאמרים בקובצם הזה, כלל וכלל לא, וצא ואמרו לו, ולא ישכנו באהלם עוולה.

*

והנה ידענו שכאשר יצא הקונטרס לאור עולם, השקט לא יוכלו, ויורו בנו ליצני הדור חצים ובליסטראות, וישימו אותנו כמטרה לחצים, ואם העיזו עד כאן לסלף ולזייף בהעתקת ספרים המפורשים להדיא ולשנות דברים פשוטים ומבוררים, לא כש"כ שיעיזו לסלף ולבלבל ולהליץ גם מדברינו הדלים, אבל האמת אהוב מהכל, ואנו אין כחינו אלא בפה, לעורר ולבקש במענה רך, אנא שובו מדרכיכם בעוד מועד, ותנו כבוד לה' אלקינו! ובוזה הננו מגלים דעתינו שבלי"נ לא נשיב חורפינו דבר, ונסמוך על המעיין הישר שידע מעצמו את מה לקרב ואת מה לרחק.

*

נקוה לה' הטוב, שנזכה לעשות רצונו ית"ש, ולהציל ע"י קונטרס הזה בעז"ה, רבים מאחינו ואנ"ש שיחיו, מאיסור מאכלות אסורות, ואנו את נפשינו הצלנו. ויהא רעוא קדמי' שלא יאמר פינו דבר שלא ברצונו, ויעלה לרצון לפניו אמרי פינו. ונזכה במהרה לקבל פני משיח צדקינו, אמן.



דוגמא א

*

מתירים חלב דאורייתא, ע"י זיוף הלשון בספרים.

*

העתקה מדוויקת מספר "זבח שמואל" (חלק הפנים אות ח').

וז"ל:

מרה היקור של בע המנוח שמואל עם הנהגות דרשנות המנוח

היו פותח. וכן פה עוד כס' ס"ד - כדכ"ה יס' ב' מיני חלבין. א' עשני בקשת. וא' עשוי ביתה. רב חלבם התיר שכל היקר ואשר שכל הקשת וכ"כ הרמב"ם (פרק ו' מה"ש הלכותיו) וא"ע ב' ש"ס' אסור בשניין כס' א"ט (גון ע"א ו' וכ"ס האשה) אבל לענין סתימה מושלם דאחרי נחמן [סס חל"ט ע"כ חתמל וזר חתמל חד סתים וחד לא סתים. וסימנך יפה כח רבן מכה האב. ועיר"י כר' חתמל דהיינו דיתרא חלב שבחקוס היתר (שהקיסה עשויה בקשת וזמנחון קרוי דאקשתא. ומתכנים לעיגול קרוי דאיתרא לשון גבל). וזהו סתמא כדאמרינן. איכנו בני א"י מילא חבלי. דקסברי חלב עברה הוא ולדין אפי' מתכנים לא סתים בתמ' א"ב לפ"א. לנקר הכד כי הכד מוחה כדאמרינן ועל הכד מוחה הכתם. ועל הכתם מוחה הקיסה. וזהו הכוונת ככד הוא חלב מחדש. וא"ע ב"דאמרינן לאסול מ"ח לענין גביעה אינו אסור. כמו שמושל לענין סתימה ולכ"א א"ט לנקר הכד. ואלמ' מ' אופס החקוקה דכדוקה בתל' הכליות. כגון חתיכה בפתחת שיש בכד היור אצט. הכד. שקורין כל מ' דומין י"גס' משש. ככד דכדמה. שש לפני שחל. הכליות. מוסס בתחש' דין. ככד וזין החתיכה יותרת צריך לנקר. וכן החלב דכדקו בו כי רוב פצעים נמצא שם חלב מן הכליות. אבל מ"ח קשה להם צריכין לנקר חל"כ. א"ס הכד גופא א"ט לנקר חל"כ הכד. וי"ל דצריכין לנקר חל"כ שכל יומן גזירה אטו חל"כ שכל שחל כי שם מוחה הפדר דהיינו חלב שעל הכד. וז"ל הלא הטחול מוחה כד שחל ומוכסא את חל"כ וס' יין ק"ס שעל הטחול אסור ואין חזקין עליו וכ"כ (א"י סד) ה"עו"ס על המשמקום עובי אסור חסר. שהיו מחזקי שם לכיס. משמע דוקא כד הטחול דהיינו בסומי. הלא בקולטות דאין שם חלב. וא"כ לימא כזס. שהטחול אינו אסור. ונ"ס חלב ה"ל לימא בת"כ. ונ"ס הטחול מוכסא חל"כ. וי"ל דהטחול אינו מוכסא אלא הקרום הלבן שיש בת"כ. אבל הבשר האדום שיש בק"ל הוא אינו מוכסא. ולכן צריכין לנקר חל"כ חסו שם חל חלב המכסה את הקרני. ומש"ל צריכין לנקר חל"כ כד דמין גזירה אטו כד שחל. ועוד לפי שאין בכל בקריון אינו חל"כ על. כד דמין ואיזו של כד. וזהו שחל. ומשום ספק צריכין לנקר כ' גדדין.

ח ונחל הכבר וצריך לקרוע שחי וערב. וחיתוכו למטה לצד האש ודליתו וזאת יבוא לבטל. ואם הורחה במים [א"ד מ' ע"ג] צריך לחתוך. וזמן כגדן וצדקות בלוחו נד סתמם הלוח בו. וכשחזקין המה צריך לחתוך החלב דכדוקה נה. וא"ע ב' סוס החלב הוא מן היתר שיש בקיסה שני א"י נוכחין בו היתה (כדאיתא פ' א"ט ח"ט ע"ב) מ"ח חנו נוכחין בו אסור כמו חלב דאקשתא. לכן ויתר החלב דכדוקה כזס. וזו שלא התך שחי וערב צריך לנקר ולסדוף דכס שבחוקה. והקשה מהר"ן ז"ל חזיון הטעם אטו. ולכלין ככד בלא נקור הקרום מצינו מ"ס הכד מן. ויתרת דמזכירין. להסיר. הקרום ימא בקי' צריכין לנקר. ה"ל כזס שחלב המכסה את הקרם שוכב ומונע עליו. כ"ל לזכרינו לנקר הכד. ואדרבא ככד גופא דכדוק החלב כמו שפירשתי גמלה שחל המה דכדוק. וגם הכד מוחה על המה"כ ומפסיק בין החלב לחל"כ. וא"כ לפ"א. מהחלוי לנקר דוקא ככד ולא חל"כ. ואין לומר שאין ככד דשעי ואינה מכליע כדאמרינן בגמ' (פ"ג כל הבשר קי' א"י וי"ד מ' ע"ג כ"י א"י) כי ככד לעולם עולטה משמח. רוב דם ואינה עולטה לבי שטרידה לכלוס. יש לומר חס מיהי לאחד חיתת דטרידה לכלוס. ושחל תאמר בחייה חיינה עולטה לחל כולעה נמי. וכ"ל אין חילוק בין חיה לחתה. וכזס שבחמה חיינה עולטה. ה"ל בחייה ג"כ חיינה עולטה [ע"כ ו' חיינה] ש"כ דדמיה חיה לחמה לימא הכי כזס שבחמה א"ס מוחה כל הכד חלב חס כיו. אשירין לכדא כדאמרינן כז"ה (ד"ו ע"ב) א"ר' גדי שנלאו בחכנו אסור לאסול אפי' לימא חזו' ופ"רשי (שאין שם חלב) דחלב חסעט ד"ל לימא חיה דחלב חס הוא ומפסע. ועוד וזהל אין להכד קרום עב שחמרו שיהא מפסיק. ואפי' א"ס ח' קרום עב חלי ככד וזהל מ"ח הי' לנו כמו קרום של הכסלים או קרומים של הכליות דאמרינן שאשירין הם. ושאל (מהר"ן): להגאון ומו' הרר משה אסורל ז"ל ואחא לו שחנה. אכזכזו. בידין. וכס כיו יודעים הטעם. וז"ל לפרט הטעם כמו שפירש רבינו יעקב ב"ר ש"ח מ"ח וז"ל חיה שניקבה ערסה. והוא החלב שעל היתר מוחה הכד כזס. אבל שעל הקשת

עכ"ל המדוויק.

ספר רב מבחיא (בהקדמה)

החובה על הקצב להתחזק ביראה שיהיה חרד לדבר ד', כי באומנתו ומלאכתו יש בה חלק גבוה ועבודת שמים, שהרי הרבה דיני איסור והיתר במאכלות אסורות תלויים בו והוא לבדו ואין איש אתו יודע ורואה את מעשיו כ"א הקב"ה בלבד, וע"ז נאמר ויראת מאלקיך, ואם אין מורא שמים עליו לא ישים את לבו לשינוי הדברים ומקרי הספיקות שיש לשאול להחכם ע"ז ובהכרח יוציא מריפות מתחת ידו, ולא ירגיש בזה, כענין שאמרו חז"ל כל מלתא דלא רמיא עליה דאיניש עביד ולא אדעתיה.

(כדף ט')

סדר הבדלה

בהבדלת חלק הפנים מחלק אחוריים צריך לדקדק ולצמצם מאוד בזה וכמו"כ בהבדלת הפריסה מהקרב ושאר החלבים לפי מה שנבאר, כאשר שנכול השומן והחלב קרובים זה לזה בתוארם ובמקומם ובנקל ימעה האדם בזה אם לא ישים האדם את עינו ולבו על כל משלה ידו בהסכין לחתוך במקום המסויים, והקצב שנמצא אחריו חלב אפילו כשעורה מעבירין אותו מפרנסתו ונוטלין את מחיתו מפני שזה איסור חמור ויתן אל לבו את גודל האחריות שמוטל עליו באם שיוכל בזה הרי הוא נותן את נפשו ונפש ב"ב בערבון שהחלב איסורו בכרת ולא יסמוך בענין הזה על הרגילות והמנהג עד שידע בבירור שנעשה כהלכה.

* * *

ד

ספר אימוץ הניקור (דף ט')

מכאן ואילך נסדר הדברים הצריכים והירות שצריכין לזוהר בהם וזבחי הובח וכל העוסקים בענינים אלו.

אזהרה גדולה

מען דארף געווארינט זיין ווען מען צעמחילט דאס חלק הפנים דאס הייסט פריידיק, פון דעם אחוריים דאס הייסט אונטער טהייל זאל מען שניידען מיט דעם מעסער ביא דעם צוועלפטען ביין און דאס פלייש וואס עס איז צווישען

צוועלפמען ביין ביז צוים דרייצענמען ביין גיהער אויך צי דעם אונטער
 מהייל. איבער הויפט דארף מען געווארינט זיין ווען מען שנייט מיט
 מעסער ביא דער שפאָנדרע זאל מען פירן דאס מעסער אין די פלאנקין
 גלייך ביז צו דעם נאפיל, מען זאל ח"ו נישט צו לאזן פון די לאטקיס וואס עס איז
 אונטער דעם נאפיל צום פעדערשטין פלייש ווארום דאס פלייש צווישען
 צוועלפמען ביין ביז צום דרייצענמען ביין, איז דאס פלייש פון דיא
 פלאנקין וואס עס איז נידעריגער פון דעם נאפיל גיהער עס צום אונטער
 מהייל, דאס מען טאר נישט נומצען נאר אין די שטעדט וואס עס איז דא א מנקה
 מומחה, וואס ער האט קבלה והעדאה פון מנקרים מומחים אין פון רבנים אז ער קען
 מרייבערין בשר אחוריים, דארט מעג מען נומצען ע"י ניקור אבער נאר די מענטשן
 וואס זענען נישט מדקדק אין נומצען בשר אחוריים ע"י ניקור באופן שהב"ד מהעיר
 התירו לנקר בשר אחוריים ואם לא התירו אסור לאכול.

דא דארף מען גוט מדקדק זיין ביי דעם אָפּ שטעכין מען זאל ח"ו נישט
 מבשיל זיין את הרבים באיפור גמור עס איז ממש גלייך וויא מען גיט
 אינמערשט פלייש אום געטרייבער, מען זאל נישט קוקען אויף די שטעדט וואס
 עס איז ביא זיג גרינג די זאך זיי מוען נישט אזוי דער פאָר ווייל זיג זענען קלים ח"ו
 ווייל כל ישראל כשרים הן נאר זיג ווייסען נישט דאס הארבקייט פון דער
 זאך, א סימן ווען עס טרעפט זיך ביי א קצב א שאלה לויפט ער תיכף פרעגן דעם
 מורה הוראה, ער קוקט נישט טאמער וועט מריפה ווערין וועט ער אָן ווערין געלד,
 נאר דא ווייסען זיי נישט דעם חומר הדבר, ע"כ דארף מען געווארינט זיין מען זאל
 מוען דיא מלאכה מיט יראת שמים.

שמעתי בעצמי ממנקר אחוריים. ששום מנקר אחוריים לא רוצה לנקרו כלל, משום שכבד וקשה האומנות ומעט בשר נשאר, אוי לאותה בושה אשר קצבים מנקרים את זאת, והרבה בשר נשאר ומאכילים טריפות ר"ל.

וגם במקומות שאין משגיח על הניקור, מנקרים הקצבים הבשר שבין צלע י"ב ל"ג ועיין בשו"ת נוב"י מהדו"ת יו"ד ס"י ל"א ובשו"ת חת"ס יו"ד ס"י ס"ח שכתבו דנוכל לסמוך על ניקור הקצבים שבין צלע י"ב ל"ג במקום שאין מנקרים אחוריים עיי"ש, אבל בעצמי ראיתי שאין יכולים לנקר את זאת, וכמה פעמים שמזדמן י"ד צלעות מניח לצד הפנים י"ג צלעות וזה איפור גמור, וכל החששות הללו בעצמי ראיתי שאמת הדברים, לזאת עמוס על הרב שבכל עיר ועיר, להסיר המכשולות ולהקים משגיח על הניקור, וכזה יהי שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול אמין נצח סלה ועד.

★ ★ ★

⁴ הרי לך בפירוש, שאפי' לשיטת החת"ס זי"ע, שמחיר להניחו לחלק הפנים, אבל עכ"פ צריך ניקור.

ובמקומו של החת"ס זצ"ל היו בקיאים ואומנים בזה, ובמקומות שאין השגחה על הניקור, אין יכולים לנקר את זאת. ועיין ח"ב פ"ב ענין י"א.

כרוזא קרי בחי' י

ב

ספר צנה דוד — על הלכות ניקור

הקדמה של המחבר (באמצע)

...וח"ו שאני בודה ד"א מלבי, כי כן תוכל לראות בהסכמה ובקבלה שלי מן הגאון הגדול והחסיד מהור"ר מרדכי אב"ד ור"מ דק"ק ליסא שחקר אותי על כל זאת בצירוף הב"ד שלו, וכן העידו עלי רבנים המובהקים מהור"ש הנ"ל מק"ק ליסא וכן שארי מנקרים מופלגים ומומחים אשר מעולם לא העידו על שום אדם בדבר הזה, ודי לי בהערה זו, כי על ג"ה לבד לא באתי להזהר, כי בכמה מקומות ומדינות אינו בנמצאות שמנקרים האחוריים, רק על הפנים ועל הגידין שאופרין משום דם וכמשי"ה על הארץ תשפכנו כמים ורוב המון עם אינם נוהרין וסומכין שיוצאין ע"י מים ומלח אבל לפעמים הם חותכין בבשר ולא יזיקו שום היוזק בניד אפי' כחוט השערה, ולא באחוריים לבד אני אומר כי ביותר בחלק הפנים ובלשון ובראש כאשר כמה פעמים ראיתי בוקי סריקי מעשים אשר לא יעשה בראש ובפרט הגידין הלחיים כמו ב"ד ס"ה סעיף א' ובמור ב"י ס"ה וכמו שהעתקתי הלשון מקונטרס הסמ"ע בפנים הספר קודם הכללים מן האחוריים, וכמה פעמים עמדו נגדי ואומרים בחוצפה כך קבלנו וכן מנהגינו מקדם, והייתי בעיניהם

כמתעתע באומרים אם אמת אתך למה אין מזהירים לנו הרבנים הגדולים אשר בארץ המה חכמי הדור על זה. ואני בעניי אמרתי להם, בוודאי חכמי הוראות לא ידעו מזה המכשול, ואלו ידעו בוודאי היו משגיחין והיו עושין גדר למרצה זו. ועל מנהגם אני אומר דור תהפוכות המה ומנהגם לגיהנם. ומה לי להאריך מזה, כל הספרים מלאים וגם המחבר מ"א מפראג כתב באריכות מזה ואני באתי אחריו רק למזכיר עון, ובפרט רובן ככולם יחתכו החלק הפנים על י"ב צלעות וישארו בו הבשר השייך לאחוריים ותרתי לריעותא כאשר אבאר בפנים וכן תמצא בלחם הפנים בשם קונטרס הסמ"ע בפירוש וכאשר הסכימה עמי ת"ל הב"ד הגדול בק"ק נ"ש עם הרב הגדול מהור"ר משה לב"ב, ע"כ בכל גלילות ישראל במקום שאין מנקר מומחה נמצא שם, יזהר כל טבח וכל ב"ב לחלוק האחוריים מן הפנים על כל צלע י"ב ממש, כדי שלא ישתיר שום בשר על צלע י"ב, ושלא ימה הסבין למעלה אפילו כל דהו ואז כל העם על מקומו יבא בשלום ולמען ייטב לך ולבניך אחרך כי תעשה הישר בעיני ה'.

מודעה

תכלית ומטרת הקונטרס הזה הוא לעורר את הקורא שיראה בעצמו עין בעין שכדי להכשיר את הבשר משתמשים בסילופים ובזיופים נוראים ובעקירת כל תורת הניקור המקובל לנו מסיני דור אחר דור ומהפכים דברי אלוקים חיים, מלבד שאר דרכי הטעראר* והשקרים והכזבים שהשתמשו בהם האחראים על מנת להכשיר את הבשר וממילא מעצמו יבין שבשר כזה אשר בעליהם בעצמם מעידים על אי כשרותה, פיגול הוא לא ירצה וח"ו לאכול בשר כזה, וכל הנוגע בבשר זה ידע שח"ו יכול להכשל באכילת חלב ודם וכו' וידע כי בנפשו הוא ואנו את נפשו הצלנו.

★ ★ ★

הערה נחוצה

בקונטרס הזה לא נכנסנו לעצם הפולמוס בענין השחיטה בארצות הברית, כי כפי הידוע כל עצם השחיטה הרוסה מאוד עד היסוד אשר בעבור זה בעצמו אסור בהחלט ליגע בבשר כזה אשר אי כשרותה גלוי* ומפורסמת להיודעים ואין כאן מקום להאריך בזה, וכבר נתחברו חיבורים שלמים על זה וביניהם "המדריך לכשרות" דהתאחדות הקהילות ברוקלין נוא יארק, שנת תשל"ז (תחת נשיאות הרה"ג המפורסם פאר הדור והדרו מהר"ם שטרן שליט"א אבדק"ק דעברעצין בעל מחבר שו"ת באר משה ט' חלקים). ושם האריך והרחיב בזה בהרבה פרטים. והיא מן הפרשיות המכאיבות ביותר הידועות לנו מעולם — בעוה"ר — ה' ירחם.

הערת המו"ל:

הרוצה לידע ההשתלשלות וכל הפרטים באריכות יעיין בספר הענקי "עמק הבכה" להרה"ג צ' מוהר"ר משה דוב בעק שליט"א, ממאנסי נוא יארק, ושם מבואר ומפורש הכל באר היטב כל פרטי וצרכי תעלוליהם ושקריהם.

ואבאר לך הלשון המבואר בספר זבח שמואל וז"ל המהור, ובאותה החתיכה האדום שקורין ברעטיל יש שם גידין, והם אסורין משום חלב ג"ה, והם ג' גידים ונחשבות כאחת מפני שבאין מגיד אחד ומתחלקין לג', והן נראין. וצריך לחטט אחריהן, ואעפ"י שבעהמ"ח ספר טהרת אהרן כתב שא"צ לחתוך הברעטיל לשנים כי אם כמו רוחב יד, לא מצא ידו ורגלו והוא בודה מלכו ומאכיל טריפות, ובפרט שהוא עצמו סותר דבריו, וכתב בספרו שאלו גידין אסורין משום ג"ה, וזה הכלל ידוע שכל הגידין שאסורין משום ג"ה צריכין חיטוטי בתריה, ולא זו אף זו שהלך אחריו ה"ה ר' דוד אלבשוויילר. אשר חיבר ספר צנה דוד ומקום דוד על הלכות ניקור שלמד אצלי בכאן ק"ק ליסא ולבש בטלית שאינו שלו לעשות חובר חבר, ואוב לא ידעוני, והוא ג"כ כתב שא"צ לחתוך רק עד החצי, וכתב ג"כ הטעם שאותו הגיד מן החלב ג"ה, והוא ראה וידע שכאן ק"ק ליסא מחטט אחריו עד סופו, ואשם הורה הלכה בפני רבו והתיר את האסור, וגם הוא עצמו מונה אותו תוך שאר הגידין שאסורין משום ג"ה, וגם הגאון מהר"ו ז"ל כתב שהוא היה נוהג לחטט אחריו, וכתב עוד וז"ל, ונ"ל שיש למחות בהם אותן שאין מחפשיין אחרי אלו הגידין ע"כ ראוי כל המנקר שהוא ירא חטא וחרד על דבר ה' ונהג עצמו כדברי בעל טהרת אהרן או כצנה דוד שיפשפש במעשיו ויעשה תשובה, עכ"ד המהורים.

עתה קורא נעים, הבט נא וראה שבעהמ"ח ספר טהרת אהרן כתב לחתוך הברעטיל כרוחב יד ובעהמ"ח ספר צנה דוד כתב לחתוך עד הציו, ומ"מ כתב עליהם בעהמ"ח זבח שמואל שהאכילו טריפות לישראל. והנהגה כדבריהם יפשפש במעשיו ויעשה תשובה, מכ"ש בעו"ה בכל המקומות שאין איש ממונה משגיח על הניקור, שהקצבים בעצמם מנקרים בקבלה מאבותיהם ומעולם גם אבי אבותיהם לא ידעו מלאכת ניקור האחוריים, שלא נודע רק ליחידי סגולה, והם מנקרים את הברעטיל מבחוץ, ולא ידעו לפתחו כלל, אוי לאותה בושה וכלימה שמאכילים טריפות לישראל. ועוד יותר שהקצבים לוקחים לחלק הפנים למעלה מהטבור הבשר הנקרא ג' חתיכות בשר זו שעל גב זו³, אשר

³ בבשר הזה מונח החתיכה הנקראת "דאס טריפה קאלנער" שמצאוהו גם פה בחניות ונמכר כתורת כשר וחלק הפנים, (עיין חלק ב' פ"ב ענין א')



כרוזא קרי בחיל

העתקה חלק מספרי ניקור הצועקים על מכשולות בניקור (והם ממש כמו המכשולות שנמצאו בזמנינו)

- א) קונטרס הניקור השלם.
- ב) צנה דוד.
- ג) רב מבחייא.
- ד) אימוץ הניקור.

א

קונטרס הניקור השלם (ט"ו).

אחר וחתום הנני לעורר לכל הרבנים ומארי דאתרי שליט"א דמדינתנו להוי ידוע ליקרתכם, כפי אשר דרשתי וידעתי מרוב עיירות גדולות וקטנות במדינתנו, אשר הקצבים החולקים חלק הפנים מאחוריים, מניחים כמה חלקי בשר מאחוריים הצריכים ניקור גדול ממנקר אחוריים מוכחה לחלק הפנים. היינו חלק בשר מהקושליץ אשר לפי כמה ראשונים יש שם חלב דאורייתא מתרבא דתותי מתני, ולפי הלכה בספרי ניקור אחרונים מוחלט שהוא ספיקא דאורייתא גם אצל פלאנקין מניחים חלק גדול מהמכסה ממקום הצריך ניקור מחלב דאורייתא וחטיטת חוטי חלב, וגם מאומצא קטנה שיש שם חלב דאורייתא וקנוקנות גה"נ וחלב וגם מצוארון טריפה שאינה נכשרת בניקור כלל עפ"י מסורה עוד מאת הגאונים ז"ל ידוע בספרי ניקור, גם בענין יותרת הכבד אשר הרמ"א ז"ל בסימן ס"ד מחמיר לנקר אותה משני צדדים כדי שלא להחליף ודי שאנחנו מנקרים מומחים מקילים לפי פסקי האחרונים לנקר רק מצד הכבד שאנו מכירים היטב אפי"א אחר שהוסר היותרת הכבד עם כל שמנה וחלבה מבין הכבד והריאה להבחין בין החלב שלצד הכבד להשומן שלצד הריאה, אשר אחר שהסור עם כל חלבה ושמנה רבוק אצלה ועוד פעמים מבהמה שמינה צריך הבחנה גדולה להכיר בין החלב והשומן, אבל כאשר כל הדברים הנ"ל נמסרים ביד הקצב או אשתו או בנו ובתו או שכירו החפשים והם המנקרים מהדברים חמורים הנ"ל אוי לאותה המכשלה וכבר צווח

ככרוכיא הרב הגדול ז"ל מואקראטשין בספרו מחשבת ישראל * על גודל המכשלה הזאת עוד חמשים שנה למפרע ומה נעשה עתה וכי אכשר דרא ובפרט כעת אחר גזירת השחיטה אשר הדוחק בבשר חלק הפנים מחמת קוטן הקונטינענט הנקצב, הקצבים מניחים לחלק הפנים כל מה שהסכין חותך באין מוחה, כי בעו"ה מי יודע להבחין, אשר הלכות ניקור מונחת בקרן זוית הסמוכה לרה"ר קצת רשות היחיד וקצת רשוה"ר, אצל הגדולים הרבנים שליט"א היא רה"י, מקום סתירה, הם אמרו אל תסתרו ח"ו אינם רוצים להיות להם שום מו"מ עם הניקור אחוריים, אבל זמנין דדחקו בה רבים הקצבים החפשים, אשר לא ניחא תשמישתייהו ואין מי שימחה בידם, יקרת גדולי הרבנים שליט"א עתה היא העת לעשות לדי הפרו תורתך, הפרו הזיקים מחלק התורה האסיר בהם, הלכות ניקור מכל חלקי הבהמה שהיא מהלכות חמורות מסדר מאכלות אסורות והוא כעת מהלכות פתימות תאזרו איזור בירור הלכות על מתניכם ובתוכם הלכות ניקור אשר העת נחוץ לזה, וגם במצב העת אין יקרתכם יוצאים ידי חובתכם לפקוח כשרות הבשר במחנותיכם עכ"פ להסיר המכשלה הזאת עד אשר תקבעו בכל מקום מחנותיכם מנקרים מומחים מכל חלקי הבהמה יראי ה' ובני תורה וה' יכפר, אמן.

* * *

ב

בעת גמר ההדפסה (שלהי חודש מנחם אב) הגיע לידי ספר "מחשבות ישראל" מהה"ג דק"ק זאקראטשין יע"א (ומלפנים אבד"ק מינצק יע"א) עם הסכמות גדולות מגאוני פולין וביניהם מהגאון מקאליש בעהמח"ס נפש חיה זצ"ל, והגאון ר' אלי' חיים מייזל מלודז', זצ"ל, ומכ"ק אדמו"ר מאלכסנדר בעל ישמח ישראל זצ"ל, ועוד. ובראש הספר נדפס שם כרוז בשם "תיקון הניקור" שתיקן כעירו זאקראטשין, וצועק על המקומות שאין להם השגחה, שכודאי נכשלים בכ"ז, ודוק ועיין כלשונו, כי הכל נוגע ממש לנו, ע"כ ראיתי להעתיקו פה.

וזה לשון המחבר בהקדמת ספרו.

והואיל דזיכני ה' להוציא לאור תיקוני עירובין הלכה למעשה, אבאר עוד איזה דינים להלכה השייכים לחלק או"ח. וגם חידושים ליו"ד. ואבאר ג"כ בחלק יו"ד תיקוני ניקור שתיקנתי בעוזה"י בעיר זאקראטשין. אשר רבים המכשולות באותן המקומות אשר לא יש משגיח ונאמן על זאת, והוא דבר ההוה ושכיח תמיד ועיי"ש בתוסי' ד"ה יציאות דדבר ההוה ושכיח תמיד רגיל

* עי' לק' באות שאח"ז העתקנו לשונו בשלימות, ועיי"ע בספר עמק הבכה באריכות בכל השתלשלות פרשת החלב שבזמנו ושם האריך בדברים נוראים עיי"ש ותעמוד מרעיר.

בעזהש"ת

קונטרס

עמק הבכא

חלק ב'

תשובות על הקדמת הפרי תמרים בענין החלב (קובץ י"א)
(על עצם המאמרים כבר יצא קונטרס אחר)

*

משיב על תואנותיו, ומגלה מה שאינו אמת בדבריו בכל דף
ובכל ענין, ואת הזיופים הן בעניני הלכה והן בשאר ענינים

★ ★

וביאור קצת רחב בס"ד על י"ב מיני החלבים שמצאן, שהוזכרו
במכתב הגה"צ מקאשוי שליט"א והכחישום בהקדמה זו בזלזול וקלות
ושקרים, ולהראות שהמכתב מיוסד באמת וצדק

★

ובתוך הדברים נתבארו קצת, עוד כמה ענינים שהקדמה זו דברה
מהם בזלזול כגון ענין ההשגחה וכתב קבלה על ניקור הפנים, ומהו
אחוריים, וכן בניקור הכבד, ובענין מנהג המקום הבאנו קצת דברי
מרן רבינו זצ"ל, גם דברנו קצת בענין אחר הטבור

★ ★ ★

שנת תשמ"ו לפ"ק

נוסח השער של הספר החדש "עמק הבכא" ב"ח שמכיל 544 עמודים נגד כת המזוייפים תורת
הניקור ומכשילי הרבים באיסור חלב ודם

בעזה"ת

קונטרס

מחאה על

עלבונה של תורה

* *

קונטרס הזה לא נתחבר על ידי
ונתפרסם בחוצות בשנת תשד"ם לפ"ק.

והנני חוזר ומדפיסו
לפי שגם מזה נראה צדקת דברינו
על הזיופים שבפרי תמרים.

★ ★ ★

שנת תשמ"ו לפ"ק

נוסח השער של הוצאה שניה שנדפס בתוך ספר "עמק הבכא" נגד מכשולי
החלב להרה"ג מוה"ר משה דוב בעק שליט"א ממונסי ניו יורק



נוסח השער של הספר החדש "עמק הבכא" ב"ח שמכיל 544 עמודים נגד כח המזוייפים תורת
הניקור ומכשילי הרבים כאיסור חלב ודם

הספר מכיל: 544 עמ' סייז 6x9 כריכה דעלוקס
מחיר הספר \$11 בלבד

האדרעס להשיג החיבור

RABBI M.D. BECK

P.O. Box 702

Monsey N.Y. 10952

בדת של תורה

ז

כהגאון הנורא הגאב"ד בריסק, ר"ש סאלאנט ושאר רבני ודייני הבי"ד דירושלים, ובמשך הזמן באו לעזרתם קצת אנשים מפה. כל הערעורים והטענות לא מצאו אוזן קשבת בין אותם שבידם לתקן ולא האמינו להם, כי הלא תלוי הכל במנהגים, וכן הי' מפורסם תמיד אצל כל ההמון.

ג) לפני בערך חצי שנה נתחזקו הערעורים יותר, ורב גדול אי התחיל להשתדל לעיין בדבר, והתחיל קצת לראות מכשולות, ויצא מזה קצת אסיפות רבנים יחידים וקצת בכנופיה, אבל התוצאות למעשה לא היו ולא כלום.

ד) באמצע הקיץ באו איזה עסקנים והציעו שהתאחדה"ר תזמין לכאן שני מנקרים היותר מומחים ומפורסמים בצדקתם ויראתם מא"י והם יבררו ויבארו ואז יראו המצב האמיתי ומה צריך לתקן ויעשו הכל בצינעא מאוד בלי שום פירסום שלא יפגע כבוד רבנים או קהילות קדושות. התשובה להם היתה כי אין להתאחדה"ר שום שייכות לכשרות הבשר וע"כ אין רצונם לשלם ההוצאות, רק אם המציעים רוצים יכולים להביא המנקרים על הוצאות של המציעים עצמם, והם הסכימו גם לזה למען זכות הרבים. שוב היתה אסיפה של קצת רבנים והחליטו שאינם מסכימים לזה כלל, אלא התאחדה"ר תשלח שלוחים לא"י לברר הבשר י"ש.

ה) במשך כל הזמן הי' הרבה משא ומתן בין העסקנים ומעוררים לרבנים שונים עד שבחודש סיון העל"ט הביא הרה"ג הנ"ל שעסק בענין החלבים הדבר לאסיפה הידועה של חברי התאחדה"ר עם המנקרים, ומאותה אסיפה נתוודע להם במקצת, והחליטו לתקן איזה דברים שראו בהם בעצמם מכשול, ושלחו רשימת הדברים הללו בצינעא למספר קטן של רבנים בלבד בעי"פ או בכתב כדי שיצוו לנהוג כן בחנויות שתחת השגחתם, וברשימה זו עכ"פ הודו במקצת. הרשימה עצמה היתה כוללת רק מקצת דברים הצריכים תיקון כפי ששמעו מהמערערים, ואף דברים אלו לא נכתבו כהוגן לפי דעת המומחים, ומלבד זה כמעט שלא נשמע הדבר לכל אותם שהיו צריכים לשמוע, ולא באופן ובדרך המחויב עפ"י התורה (גם יש בשר שנקנה אחר זמן זה שנשאר עליו חלבים שציוו באותה הרשימה להסיר).

ו) כמה עסקנים ניסו לדבר עם רבנים מכשירים לעוררם על הנעשה, ולא נעשה דבר, מחמת חסרון ידיעה ובקיאיות בדבר. לדוגמא הי' רב אחד נותן הכשר על חנות בקהלה גדולה כשבאו אליו שני אנשים לעוררו על הנעשה בחנותו לא רצה לשמוע רק צעק עליהם ודחם בשתי ידים, ומאז ועד עתה הולך ומפרסם שהכל בסדר. מורה הוראה אחר נותן הכשר על חנות מקהלה גדולה כשעוררו אותו על מכשולות אמר שהוא רוצה לילך ללמוד ניקור בעצמו כדי שיבין, שוב רצה לתקן וחזר בו אחר שדימה בדעתו שא"צ תיקון